

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	4
1.1. PRZEDMIOT, CEL, ZAKRES MERYTORYCZNY PROGNOZY	4
1.2. PODSTAWY OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	4
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.	8
2.1. OBSZAR OPRACOWANIA I JEGO AKTUALNE ZAGOSPODAROWANIE	8
2.2. CHARAKTERYSTYKA ZAMIERZEŃ PLANISTYCZNYCH.....	10
2.3. POWIĄZANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU Z INNYMI DOKUMENTAMI	12
3. INFORMACJA O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY.....	12
4. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚĆ JEJ PRZEPROWADZANIA	13
5. OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	13
5.1. STAN ZASOBÓW ŚRODOWISKA	13
5.1.1. <i>Ukształtowanie powierzchni terenu</i>	14
5.1.2. <i>Walory krajobrazowe</i>	14
5.1.3. <i>Zabytki</i>	14
5.1.4. <i>Budowa geologiczna</i>	14
5.1.5. <i>Warunki hydrogeologiczne</i>	16
5.1.6. <i>Warunki górnicze</i>	18
5.1.7. <i>Powierzchnia ziemi i gleby</i>	18
5.1.8. <i>Wody powierzchniowe</i>	18
5.1.9. <i>Uwarunkowania klimatyczne</i>	20
5.1.10. <i>Warunki florystyczno-faunistyczne</i>	22
5.1.11. <i>Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi</i>	23
5.1.12. <i>Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji</i>	26
5.2. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO PLANU.....	29
6. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	30
6.1. FORMY OCHRONY PRAWNEJ	30
6.1.1. <i>Zasoby wodne</i>	30

6.1.2. Złoża kopalin	31
6.1.3. Flora, fauna i mykobiota	31
6.1.4. Walory krajobrazowe oraz dziedzictwo kulturowe	33
6.1.5. Klimat akustyczny.....	33
6.1.6. Grunty rolne i leśne	36
6.1.7. Formy ochrony przyrody.....	36
6.1.8. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną.....	36
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM I KRAJOWYM ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PROJEKTU PLANU	37
8. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO STRATEGICZNEGO PLANU ADAPTACJI DLA SEKTORÓW I OBSZARÓW WRAŻLIWYCH NA ZMIANY KLIMATU DO ROKU 2020 Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030	40
9. USTALENIA PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W ODNIESIENIU DO UCHWAŁY NR V/36/1/2017 SEJMIKU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO Z DNIA 7 KWIETNIA 2017 R. W SPRAWIE WPROWADZENIA NA OBSZARZE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO OGRANICZEŃ W ZAKRESIE EKSPLOATACJI INSTALACJI, W KTÓRYCH NASTĘPUJE SPALANIE PALIW	44
10. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE, W TYM BEZPOŚREDNIE, WTÓRNE I SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE NA PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	44
10.1. ODDZIAŁYWANIA ROZWIĄZAŃ PLANU NA ŚRODOWISKO: BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE, ŚREDNIO I DŁUGO TERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, WTÓRNE I SKUMULOWANE.....	45
11. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	47
12. TRANSGRANICZNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO	47
13. OBSZARY PROBLEMOWE	47
14. ROZWIĄZANIA MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	48
15. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W MIEJSCOWYM PLANIE ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	49
16. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	51

SPIS RYSUNKÓW:

Rys. 1. Poglądowa mapa lokalizacyjna terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	9
Rys. 2. Poglądowa budowa geologiczna terenu opracowania	15
Rys. 2. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych	17
Rys. 4. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych	20
Rys. 5. Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem przebiegu korytarzy ekologicznych	25

SPIS TABEL:

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem	35
Tab. 2. Charakterystyka typów oddziaływań.....	46

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW MAPOWYCH:

Załącznik nr 1 Mapa prognozy oddziaływania na środowisko w skali 1:2 000

1. Wprowadzenie

1.1. Przedmiot, cel, zakres merytoryczny prognozy

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze-Zachód”.

Wymagania dotyczące zakresu merytorycznego prognozy zostały określone w art. 51 ust. 2 *Ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.).

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań.

1.2. Podstawy opracowania oraz wykorzystane materiały

Niniejszą prognozę sporządzono na zlecenie Urzędu Miasta Sosnowiec z siedzibą przy Alei Zwycięstwa 20 w Sosnowcu.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się o następujące akty prawne:

- [1.2.1] Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 283 ze zm.);
- [1.2.2] Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1219 ze zm.);
- [1.2.3] Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 55 ze zm.);
- [1.2.4] Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 1463);
- [1.2.5] Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1161 ze zm.);
- [1.2.6] Ustawa Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 310 ze zm.);
- [1.2.7] Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r. (tekst jednolity: Dz.U. 2020 poz. 1064 ze zm.);
- [1.2.8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112);
- [1.2.9] Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2019 poz. 2448);

- [1.2.10] Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz.U. 2012, poz.463);
- [1.2.11] Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz.U. 2020 poz. 282 ze zm.);
- [1.2.12] Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (tekst jednolity Dz.U. 2016, poz.1911);
- [1.2.13] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, poz. 1409);
- [1.2.14] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U. 2014, poz. 1408);
- [1.2.15] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016, poz. 2183).

Ustawy te dały podstawę do wydania szeregu rozporządzeń oraz podejmowania na ich podstawie uchwał w sprawie tworzenia określonego typu obszarów i obiektów oraz wprowadzania ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. Stanowią one również podstawę do konstrukcji planów zagospodarowania przestrzennego.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy oparto się na następujących materiałach:

- [1.2.16] Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Sosnowca. Wyk. EKOID 2013.
- [1.2.17] Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca. Załącznik do uchwały Nr 369/XXXI/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 19 maja 2016 r.
- [1.2.18] Aktualizacja programu ochrony środowiska dla Miasta Sosnowca na lata 2013–2020 z perspektywą na lata 2017-2020. Sosnowiec 2013.
- [1.2.19] Strategia rozwoju miasta Sosnowca do 2020 roku. Załącznik do uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku. Sosnowiec 2007 r.
- [1.2.20] Kondracki J. 2001. Geografia fizyczna. PWN, Warszawa.
- [1.2.21] Biernat S. 1970. Objaśnienia do Szczegółowej mapy geologicznej Polski, arkusz Katowice, skala 1: 50 000, Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [1.2.22] Paczyński B. 1993-1995. Atlas hydrogeologiczny Polski, skala 1: 500 000, Część I i II. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [1.2.23] Rózkowski A., Rudzińska-Zapaśnik T., Siemiński A. 1997. Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia, skala 1:100 000, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.

- [1.2.24] Informator PSH Główne Zbiorniki Wód Podziemnych w Polsce, Państwowy Instytut Geologiczny Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2017.
- [1.2.25] Wagner J., Chmura A. 1997. Mapa hydrogeologiczna Polski, arkusz Katowice, skala 1: 50 000, Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
- [1.2.26] Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa 2016 r.
- [1.2.27] Karta informacyjna JCWPd nr 112 (www.pgi.gov.pl).
- [1.2.28] Gumiński R. 1948. Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrologiczny 1: 7-20.
- [1.2.29] Matuszkiewicz J.M. 2008a. Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- [1.2.30] Matuszkiewicz J.M. 2008b. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa (dostęp online: www.igipz.pan.pl).
- [1.2.31] Tokarska-Guzik B., Zając M., Zając A., Urbisz A., Dajdok Z., Danielewicz W., Hołdyński C. 2012. Rośliny obcego pochodzenia w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem gatunków inwazyjnych. GDOŚ, Warszawa, ss. 197.
- [1.2.32] Tokarska-Guzik B., Bzdęga K., Nowak T., Urbisz A., Węgrzynek B., Sajdok Z. 2015. Propozycja listy gatunków obcych które mogą stanowić zagrożenie dla przyrody Polski i Unii Europejskiej. Uniwersytet Śląski, Katowice, ss.178.
- [1.2.33] Cempulik P., Holeksa K., Holeksa H., Wojtczak J. 2007. Aktualizacja waloryzacji przyrodniczej Sosnowca, Wrocław-Bytom.
- [1.2.34] Cempulik P., Holeksa K. 2008. Przyroda Sosnowca. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Przyrody „Pro Natura”, Urząd Miejski w Sosnowcu.
- [1.2.35] Urbisz A. Chronione rośliny naczyniowe Wyżyny Śląskiej. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice, ss. 277.
- [1.2.36] Babczyńska-Sendek B., Błońska A., Bula R., Cabała S., Hejduk-Michalska D., Hereźniak J., Kołodziejek J., Krajewski Ł., Krause R., Mitka J., Nowak T., Parusel J.B., Piwowarczyk R., Posz E., Siciński J.T., Spalek K., Szendera W., Urbisz Al., Urbisz An., Węgrzynek B., Wika S., Wilczek Z., Zalewska-Gałosz J. 2012. Czerwona lista roślin naczyniowych województwa śląskiego. W: J.B. Parusel, A. Urbisz (red.). Czerwone listy wybranych grup grzybów i roślin województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.2: 105-177. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- [1.2.37] Kaźmierczakowa R., Bloch-Orłowska J., Celka Z., Cwener A., Dajdok Z., Michalska-Hejduk D., Pawlikowski P., Szczęśniak E., Ziarnek K. 2016. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. Polish red list of pteridophytes and flowering plants. Kraków, Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk. ss. 48.
- [1.2.38] Błońska A., Bula R., Cabała S., Hereźniak J., Kołodziejek J., Kompała-Bąba A., Krajewski Ł., Krause R., Malewski K., Michalska-Hejduk D., Parusel J.B., Romańczyk M., Siciński

- J.T., Sieradzki J., Spałek K., Węgrzynek B., Wika S., Wilczek Z. 2012. Czerwona lista zbiorowisk roślinnych województwa śląskiego. W: J.B. Parusel, S. Cabała, J Hereźniak J., S. Wika (red.). Czerwone listy zbiorowisk roślinnych, mszaków i porostów województwa śląskiego. Raporty Opinie 6.3: 7-60. Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska, Katowice.
- [1.2.39] Ratyńska H., Wojterska M., Brzeg A. 2010. Multimedialna encyklopedia zbiorowisk roślinnych Polski. Uniwersytet Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz, wyd. multimedialne CD.
- [1.2.40] Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A. 2007. Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego Województwa Etap I., CDPGŚ, Katowice.
- [1.2.41] www.sosnowiec.pl
- [1.2.42] www.bip.um.sosnowiec
- [1.2.43] www.rpwik.sosnowiec.pl
- [1.2.44] www.katowice.rdos.gov.pl
- [1.2.45] www.pgi.gov.pl
- [1.2.46] www.mapy.isok.gov.p
- [1.2.47] www.katowice.pios.gov.pl
- [1.2.48] www.geoserwis.gdos.gov.pl
- [1.2.49] www.beta.btsearch.pl (dostęp 09.2019)

2. Informacja o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami.

2.1. Obszar opracowania i jego aktualne zagospodarowanie

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) położony jest w północnej części miasta Sosnowiec, w dzielnicy Zagórze.

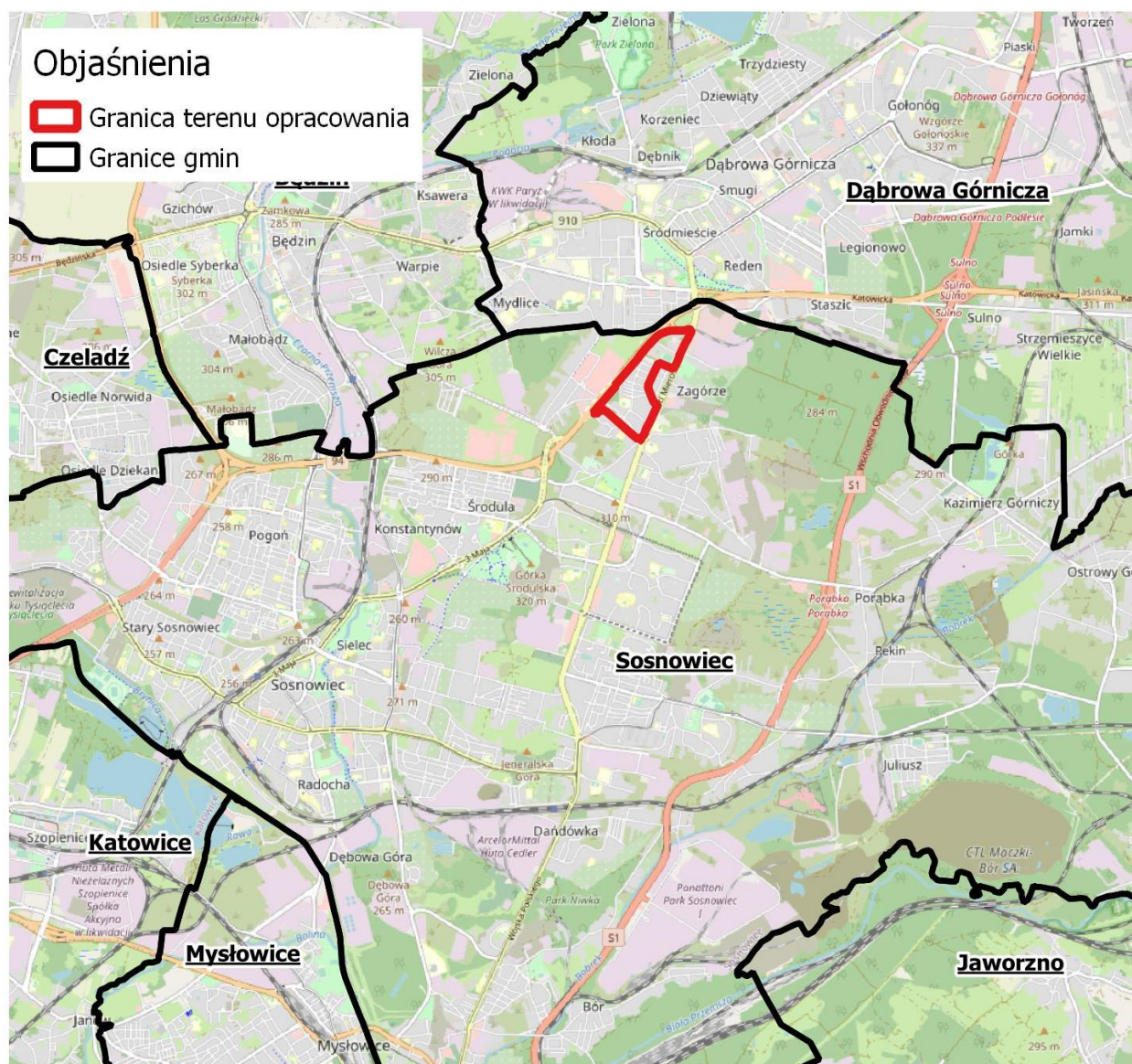
Obszar opracowania zajmuje powierzchnię 48,65 ha. Jego północno fragment położony jest nieopodal granicy Sosnowca z Dąbrową Górniczą.

Granice terenu planu wyznaczają:

- od północy – zjazd z Al. Zagłębia Dąbrowskiego do ul. Braci Mieroszewskich,
- od wschodu – ul. Braci Mieroszewskich i ul. Piękna,
- od południa – ul. Jana Długosza,
- od zachodu – Al. Zagłębia Dąbrowskiego.

Poglądową lokalizację terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zobrazowano na rys. 1.

Rys. 1. Poglądowa mapa lokalizacyjna terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

W chwili obecnej obszar objęty projektem MPZP jest w znacznej części zabudowany. Zwłaszcza w części centralnej występuje zwarta zabudowa jednorodzinna, a także w mniejszym stopniu zabudowa wielorodzinna, osiedlowa. Ponadto niewielkie grupy budynków wielorodzinnych funkcjonują w części północnej, a nieopodal granicy południowej rozproszona zabudowa jednorodzinna. Zabudowie towarzyszą tereny zielone: w przypadku zabudowy jednorodzinnej mają postać przydomowych ogrodów, przy zabudowie wielorodzinnej występuje natomiast typowa urządzona zieleń osiedlowa.

Ponadto w opisywanym obszarze funkcjonuje zabudowa usługowa, koncentrująca się głównie wzdłuż ul. Braci Mieroszewskich, zwłaszcza na krańcu południowo-wschodnim, nieopodal Ronda im. Jacka Siemieńskiego. W tej okolicy (przy ul. Długosza) znajdują się także rozległe tereny parkingów wraz z zielenią izolacyjną.

W części północnej znajduje się duży kompleks sportowy Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji wraz ze stadionem piłkarskim.

Tereny zieleni, w tym tereny zadrzewione występują przede wszystkim przy zachodniej granicy terenu opracowania. Zadrzewienia otaczają tereny MOSiR i stadionu piłkarskiego, a także ciągną się wzdłuż al. Zagłębia Dąbrowskiego, zapewniając izolację od hałasu generowanego przez ruch na Al. Zagłębia Dąbrowskiego (droga krajowa nr 94).

2.2. Charakterystyka zamierzeń planistycznych

Aktualnie teren prognozy objęty jest częściowo obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich następujące dokumenty planistyczne:

- MPZP przyjęty *Uchwałą Nr 649/XLVIII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla 36 obszarów o numerach: 1, 8, 9, 11, 15b, 16, 17, 18, 25, 26, 30, 31, 32, 34, 35, 39, 41, 42 i 46, 43, 44, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 57 i 57a, 58, 61, 64, 65, 69, 70 oraz 68, 68', 68", w granicach miasta Sosnowca (fragment północnej części terenu opracowania),*
- MPZP przyjęty *Uchwałą Nr 233/XIX/2003 w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla terenu obejmującego obszar „Środula-Północ” (część terenów przy zachodniej granicy terenu opracowania),*
- MPZP przyjęty *Uchwałą Nr 459/XXXVI/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 27 października 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru w rejonie skrzyżowania DK-94 i ul. Jana Długosza (południowo-zachodnia część terenu opracowania).*

W projekcie przedstawionego do oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MNn - tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności;
- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- MN,U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- U – tereny zabudowy usługowej;
- UP – tereny zabudowy usługowej – usług publicznych;
- US – tereny zabudowy usługowej – usług sportu;
- KP – tereny parkingów i garaży;
- ZI – tereny zieleni izolacyjnej;
- ZI/KP – tereny zieleni izolacyjnej i parkingów;
- ZP – tereny zieleni urządzonej;
- KP-GP,Sk – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego i skrzyżowania;
- KP-GP – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego;
- KD-Z – tereny dróg publicznych – klasy zbiorczej;
- KD-L – tereny dróg publicznych – klasy lokalnej;
- KD-D – tereny dróg publicznych – klasy dojazdowej;
- KD-W – tereny dróg wewnętrznych

Jako że w stanie istniejącym teren jest w znacznej mierze zabudowany, opiniowany projekt w większości utrzymuje istniejące zagospodarowanie terenu. Podobnie nie wprowadza znaczących zmian w zagospodarowaniu wynikającym z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zmiany stanu planistycznego w obrębie MOSiRu i stadionu piłkarskiego w większości pozwalają na ciągłość istniejącego zagospodarowania – zgodnie z uchwałą *Nr 649/XLVIII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r.* obszar ten dotychczas przeznaczony był na tereny sportu, rekreacji, oświaty i kultury, które to przeznaczenie utrzymano w obrębie stadionu piłkarskiego, na terenach zabudowy MOSiR wprowadzono przeznaczenie terenów usługowych, natomiast na terenie, gdzie znajdują się budynki mieszkaniowe wielorodzinne wprowadzono przeznaczenie na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Choć więc projekt planu wprowadza zmiany w przeznaczeniu terenu, służą one raczej zachowaniu istniejącego zagospodarowania. Również wprowadzone przeznaczenia na tereny dróg zachowują istniejące zagospodarowanie w postaci funkcjonującej tu sieci dróg. Wyjątkiem jest część zachodnia obszaru obowiązywania wspomnianego planu, gdzie na terenach obecnie użytkowanych w ograniczonym zakresie i pokrytych roślinnością wprowadzono przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej (EE.6U).

Jednostka EE.6U, a więc i także przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej obejmuje również fragment terenu dotychczas przeznaczony na tereny zieleni izolacyjnej i pokryty roślinnością. Pozostałą część pasa zieleni izolacyjnej przylegającej do Al. Zagłębia Dąbrowskiego planuje się zachować w dotychczasowym zagospodarowaniu i zgodnie z obowiązującym stanem planistycznym.

Pasy zieleni izolacyjnej zostały jedynie zwężone nieco w części południowo-zachodniej, gdzie wprowadza się na terenach obecnie niezagospodarowanych, pokrytych roślinnością przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

W obrębie jednostek EE.39MN,U i EE.40MN planuje się dogęszczanie istniejącej zabudowy, przeznaczając na to część terenów biologicznie czynnych, pokrytych roślinnością, w tym roślinnością drzewiastą. Podobna sytuacja ma miejsce w części północnej, gdzie kosztem terenów niezagospodarowanych, pokrytych roślinnością dopuszcza się rozwój i dogęszczanie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (EE.2MW).

Projekt planu zachowuje również najistotniejsze fragmenty terenów zieleni w obrębie planu. Oprócz wspomnianych terenów zieleni izolacyjnej przy zachodniej i północnej granicy terenu opracowania zachowuje się teren zieleni parkowej w północnej części terenu opracowania (EE.5ZP) i zieleni osiedlową w obrębie jednostek EE.29MW, EE.32-33MW. Zieleni izolacyjna towarzysząca parkingom zachowana została również w obrębie jednostki EE.44ZI/KP.

2.3. Powiązania projektowanego dokumentu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie (wymienionym w pkt. 1.2).

Zapisy planu wraz z ograniczeniami i dopuszczeniami nie stoją w sprzeczności z polityką rozwoju miasta przyjętą na szczeblu lokalnym i określoną w takich dokumentach jak:

1. Strategia rozwoju miasta Sosnowca do 2020 roku. Załącznik do uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku.
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
3. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.).

Plan uwzględnia również założenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym.

Ponadto w większości uwzględniono w jego zapisach wskazania zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym dla miasta Sosnowca [1.2.16].

3. Informacja o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W czasie sporządzania prognozy oddziaływania na środowisko stosuje się różnorodne metody analityczne i waloryzacyjne. Aktualnie brak jest znormalizowanego nazewnictwa w tym zakresie.

W niniejszym opracowaniu posłużono się między innymi następującymi metodami:

- w zakresie opisu stanu środowiska posłużono się metodami analitycznymi,
- w zakresie prognozowania wielkości oddziaływania na środowisko na etapie realizacji zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zastosowano prognozowanie

przez analogie, biorąc pod uwagę analizy i badania obszarów o podobnych zagospodarowaniu terenu, charakterze i funkcjach.

Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano trudności lub luk informacyjnych, które uniemożliwiałyby identyfikację zagrożeń lub ocen oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

4. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, jak również w granicach miasta Sosnowiec, podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach. Z uwagi na zakres planu, ujęte w nim zapisy z zakresu ochrony środowiska oraz charakter wprowadzanych przeznaczeń terenów, za wystarczający uznaje się wspomniany powyżej monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

5. Określenie, analiza i ocena istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego planu

5.1. Stan zasobów środowiska

Stan środowiska na przedmiotowym terenie kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale jest także wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski według Kondrackiego [1.2.20] teren objęty niniejszą prognozą znajduje się w zasięgu: prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (341), makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), mezoregionu Wyżyna Katowicka (341.13).

W stanie obecnym teren jest w większości zabudowany, występują tu głównie tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Większe obszary biologicznie czynne występują wzdłuż zachodniej granicy terenu opracowania, gdzie pełnią funkcję zieleni izolacyjnej, chroniąc tereny w granicach opracowania przed oddziaływaniem akustycznym. Znaczna powierzchnia terenów zielonych występuje również w obrębie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz stadionu piłkarskiego, a także na krańcach północnych terenu opracowania. Terenom zielonym najczęściej towarzyszą zadrzewienia, stanowią one jednak siedliska wtórne, wykształcone na powierzchniach w przeszłości przekształconych.

Poza tym na terenie opracowania zieleń ma wybitnie antropogeniczny charakter, przyjmuje postać osiedlowej zieleni urządzonej oraz przydomowych ogrodów.

Ogólnie teren opracowania reprezentuje typowe obszary zurbanizowane.

5.1.1. Ukształtowanie powierzchni terenu

Omawiany teren położony jest w zasięgu mezoregionu Wyżyny Katowickiej, stanowiącej środkową część Wyżyny Śląskiej, uformowaną na podłożu węglonośnych skał karbońskich.

Rzeźba obszaru objętego projektem planu jest dość jednorodna, na co wpływ niewątpliwie wywarło jego zagospodarowanie i przeprowadzone w związku z tym niwelacje terenu. Ogólnie teren opada nieznacznie w kierunku południowo-zachodnim: na krańcach północnych rzędne terenu nieznacznie przekraczają 300 m n.p.m., natomiast w części południowo-zachodniej wynoszą już ok. 283 m n.p.m.

5.1.2. Walory krajobrazowe

Teren objęty projektem miejscowego planu nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. Większą jego część zajmują tereny zabudowane, typowo miejskie, a krajobraz jest stosunkowo jednorodny, choć wyraźnie odróżniającymi się od siebie typami zabudowy jest zabudowa jednorodzinna (dominująca na przedmiotowym obszarze) i wielorodzinna o charakterze osiedli. Większe tereny zieleni występują głównie w części północnej opisywanego obszaru, a także w postaci dość szerokiego pasa wzdłuż Al. Zagłębia Dąbrowskiego. Nie wyróżniono tu krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego.

W krajobrazie opisywanego terenu zdecydowanie wyróżnia się kompleks rekreacyjno-sportowy z boiskiem piłkarskim i budynkiem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Budynkom i infrastrukturze towarzyszą dość rozległe tereny zielone. Zadrzewienia ciągną się również wzdłuż al. Zagłębia Dąbrowskiego, przy zachodniej granicy terenu opracowania.

W istniejącej zabudowie wyróżnia się ponadto budynek szkoły podstawowej przy ul. Jagiełły 3, nie on jednak charakteru zabytkowego. W granicach opracowania brak obiektów zabytkowych.

W lokalnym krajobrazie dość duże znaczenie mają przebiegające tu większe ciągi drogowe, biegnące tuż za zachodnią i wschodnią granicą terenu opracowania: Al. Zagłębia Dąbrowskiego i ul. Braci Mieroszewskich.

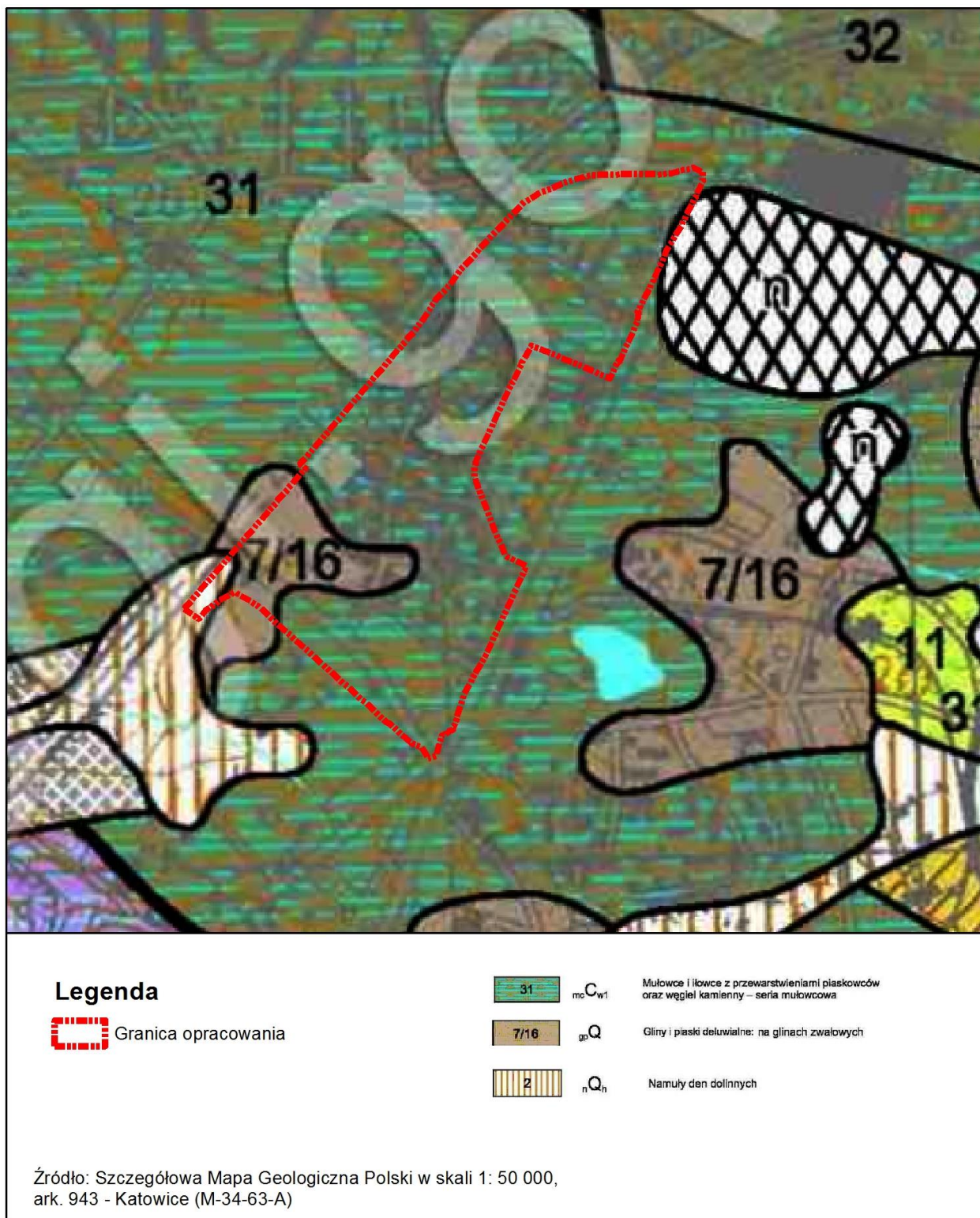
5.1.3. Zabytki

W granicach terenu opracowania brak obiektów zabytkowych, w tym zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz stanowisk archeologicznych.

5.1.4. Budowa geologiczna

Zgodnie z Szczegółową Mapą Geologiczną Polski **Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.** w budowie geologicznej przedmiotowego terenu wyróżnia się utwory górnego karbonu i trzeciorzędu. Poglądowo budowę geologiczną terenu opracowania przedstawiono na poniższym rysunku.

Rys. 2. Poglądowa budowa geologiczna terenu opracowania

Większość terenu opracowania zajmują mułowce i iłowce z przewarstwieniami piaskowców oraz węgiel kamienny – seria mułowcowa. Odmienne podłoże geologiczne występuje jedynie w części południowo-zachodniej i obejmuje gliny i piaski deluwialne na glinach zwałowych oraz namuły den dolinnych. Występowanie tych ostatnich związane jest z płynącym nieopodal (ok. 150 m na zachód) Potokiem (Ciekiem) Zagórskim.

5.1.5. Warunki hydrogeologiczne

Zgodnie z powszechnie stosowaną rejonizacją zwykłych wód podziemnych [1.2.22], teren miasta Sosnowca, a co za tym idzie również teren będący przedmiotem niniejszego opracowania położony jest w Makroregionie Centralnym, w Regionie XII Śląsko-Krakowskim [1.2.23], w którym wody podziemne występują w piętrach wodonośnych utworów stratygraficznie przynależnych do czwartorzędu, triasu i karbonu.

Piętro wodonośne czwartorzędu występuje na całym obszarze miasta, za wyjątkiem powierzchniowych wychodni utworów starszego, triasowego i karbońskiego podłoża. Z uwagi na nieciągłość rozprzestrzenienia oraz niskie parametry jakościowe, wody tego piętra nie posiadają znaczenia użytkowego i generalnie nie są wykorzystywane gospodarczo, ani też nie stanowią źródła zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. Piętro wodonośne czwartorzędu, zaznacza swą obecność w szczególności w rzecznych i wodnolodowcowych osadach dolin rzek: Brynicy, Przemszy, Bobrka i Białej Przemszy. Maksymalna miąższość wodonośnych osadów czwartorzędu wynosi ok. 50-60 m w dolinie rzeki Białej Przemszy w południowo-wschodniej części miasta. Wodonośne są także piaski międzymorenowe, o zróżnicowanym i nieciągłym rozprzestrzenieniu. W ogólności, w profilu tego piętra występują w przewodzie jeden lub dwa poziomy wodonośne, w przewodzie o zwierciadle swobodnym.

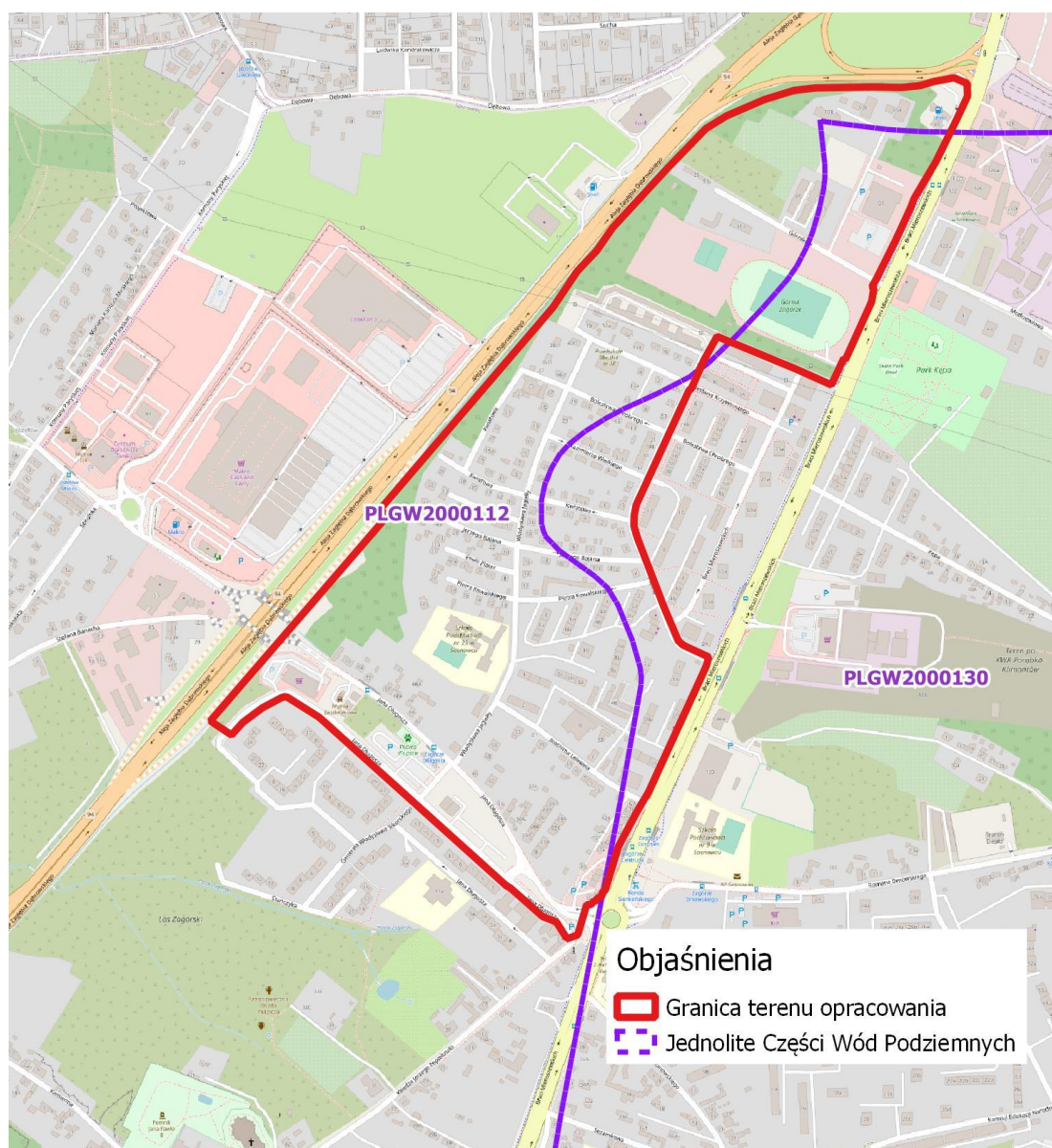
Piętro wodonośne karbonu prowadzi wody o znaczeniu użytkowym, wyłącznie w strefie wychodni poziomów wodonośnych, zbudowanych z piaskowców i zlepieńców, o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów, wzajemnie izolowanych wkładkami nieprzepuszczalnych iłowców. Łączność pomiędzy poszczególnymi poziomami karbonu produktywnego, występuje w obszarach sedimentacyjnych wyklinowań warstw izolujących, w strefach zaburzonych tektonicznie oraz w zasięgu dokonanej, podziemnej eksploatacji górniczej.

Teren opracowania zlokalizowany jest poza granicami głównych zbiorników wód podziemnych. Najbliżej położony jest GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”, oddalony o ok. 0,7 km na południe od terenu opracowania. Jest to zbiornik o typie krasowo-szczelinowym, w utworach triasowych (ret, wapień muszlowy). Łączna powierzchnia zbiornika wynosi 103,08 km², a zasoby dyspozycyjne szacowane są na 16 tys m³/dobę. Zbiornik znajduje się pod wpływem eksploatacji górniczej, jednak wody zachowują na ogół dobry stan chemiczny i klasyfikowane są do II i III klasy (jedynie lokalnie do klasy IV). Izolacja zbiornika jest na przewarżającym obszarze słaba, stąd jest on podatny na zanieczyszczenia [1.2.24].

Obszar objęty projektem MPZP w całości znajduje się w zasięgu dwóch JCWPd:

- JCWPd nr 112 o kodzie europejskim PLGW2000112 (region wodny Małej Wisły). Zgodnie z aktualnym *Planem Gospodarowania Wodami w obszarze dorzecza Wisły* stan ilościowy wymienionej wyżej jednolitej części wód podziemnych jest dobry, podobnie jak jej stan chemiczny. Osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone.
- JCWPd nr 130 o kodzie europejskim PLGW2000130 (region wodny Małej Wisły). Zgodnie z aktualnym *Planem Gospodarowania Wodami w obszarze dorzecza Wisły* stan ilościowy wymienionej wyżej jednolitej części wód podziemnych jest słaby, a stan chemiczny dobry. Osiągnięcie celów środowiskowych jest zagrożone.

Rys. 3. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Podziemnych

5.1.6. Warunki górnicze

Zgodnie z danymi źródłowymi [1.2.45] cały przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Porąbka-Klimontów”, nie ustanowiono tu jednak żadnego obszaru i terenu górniczego, a złożo to nie jest obecnie eksploatowane.

W części północnej terenu opracowania występują ponadto obszary płytkiej eksploatacji, obecnie w znaczniej mierze już zagospodarowane. W ich obrębie znajdują się też zlikwidowane szyby pogórnice.

5.1.7. Powierzchnia ziemi i gleby

Charakterystyka środowiska glebowego jest bezpośrednio związana z jego budową geologiczną. Na kształtowanie się procesów glebotwórczych ma również wpływ działalność człowieka.

Biorąc pod uwagę warunki środowiska na omawianym terenie, naturalnie wykształcały się tu głównie gleby utworzone z utworów triasowych (głównie rędziny) oraz w mniejszym stopniu czwartorzędowych utworów piaszczystych i gliniastych (bielice, pseudobielice). Jednak ze względu na trwające od dłuższego czasu zagospodarowanie, pokrywa glebowa obszaru objętego planem została silnie przekształcona antropogenicznie. Największe zmiany miały miejsce w rejonach obiektów kubaturowych, ciągów komunikacyjnych czy infrastruktury technicznej. Tam najpowszechniej doszło m.in. do zdarcia wierzchnich warstw gleby i przekształcenia mechaniczne profilów glebowych. Przejawiają się one częściowym lub całkowitym zatarciem poziomów genetycznych, ich wymieszaniu między sobą lub wymieszaniu z materiałem obcym, zasypaniu, zagęszczeniu itp. Jednocześnie nastąpiła także zmiana stosunków powietrzno-wodnych i właściwości chemicznych gruntów. Stąd gleby występujące w granicach przedmiotowego terenu można zaliczyć obecnie w większości do grupy gleb antropogenicznych, z rzędu gleb urbanoziemnych. Występują tu także utwory typologicznie zaliczone do ekranosoli (gleby przykryte), gdzie powierzchnie przykrywające mają głównie postać asfaltu, bruku czy litego betonu.

5.1.8. Wody powierzchniowe

Pod względem hydrograficznym, przedmiotowy teren położony jest w strefie dorzecza Wisły. Na terenie objętym projektem miejscowego planu brak jest cieków i zbiorników wodnych. Najbliżej położony względem terenu opracowania Ciek Zagórski przepływa ok. 150 m na południe od granic terenu opracowania.

W granicach omawianego terenu, zgodnie z danymi publikowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej, nie występują tereny szczególnego zagrożenia powodzią.

Teren objęty projektem MPZP położony jest w zasięgu trzech jednolitych wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP „Przemsza od Zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” (kod: PLRW2000821279) – południowa i zachodnia część terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego

stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.

- JCWP „Bobrek” (kod: PLRW20005212889) – wschodnie krańce terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status naturalnej części wód, stan jest zły, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
- JCWP „Pogoria” (kod: PL RW20000212589) – niewielki, północny fragment terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, stan jest zły, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

Rys. 4. Teren opracowania na tle Jednolitych Części Wód Powierzchniowych

5.1.9. Uwarunkowania klimatyczne

Według klasyfikacji klimatyczno-rolniczej opracowanej przez Gumińskiego (1948) [1.2.28], obszar Sosnowca zaliczyć należy do dzielnicy XV częstochowsko-kieleckiej.

Teren Sosnowca, a co za tym idzie również obszar opracowania, cechuje klimat przejściowy między klimatem kontynentalnym, a oceanicznym. Krzyżują się tu wpływy przemieszczających się mas powietrza polarnego, arktycznego i zwrotnikowego. Najczęściej docierają masy powietrza polarno-morskiego, odznaczające się dużą przezroczystością powietrza. Istotnym czynnikiem wpływającym na klimat Sosnowca są główne kierunki napływających mas powietrznych – zachodni i północno zachodni, przy czym wiatry zachodnie napływają łącznie w ciągu ok. 160 dni w roku.

Istnienie tzw. „wyspy ciepła”, jaką stanowi zespół miejsko-przemysłowy, zaburza wyraźnie przestrzenny rozkład temperatur, jak również wpływa na pozostałe elementy klimatu. Na terenach zwartej zabudowy obserwuje się wpływ czynnika antropogenicznego podgrzewania atmosfery, a bardziej jeszcze widoczny jest wpływ zanieczyszczeń powietrza występujących na obszarach zurbanizowanych. Zwarte powierzchnie zabudowy, utwardzonych placów i dróg łatwiej nagrzewają się w ciągu dnia, co powoduje podniesienie temperatury powietrza w przyziemnej warstwie atmosfery. Wszystko to powoduje, iż na takich obszarach zauważa się modyfikację antropogeniczną topoklimatów. Stąd obszary zurbanizowane o stosunkowo dużych powierzchniach zabudowy zwartej szybciej nagrzewają się w ciągu dnia, szybciej też tracą ciepło na skutek wypromieniowania w nocy. Brak wilgoci w powietrzu nie sprzyja dłuższemu zatrzymaniu ciepła. Ponadto w obszarze zwartej zabudowy utrudnione jest przewietrzanie, a zanieczyszczenia powstające w procesie grzewczym powodują powstawanie tzw. „niskiej emisji” związanej z ogrzewaniem gospodarstw domowych za pomocą indywidualnych źródeł ciepła, z wykorzystaniem paliwa niskiej jakości.

Innym źródłem zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego są spaliny samochodowe gromadzące się w obrębie głównych ciągów komunikacyjnych oraz terenów przyległych do nich. W okresie niesprzyjających wiatrów mogą one być wwiewane w głąb obszaru, stagnując w obrębie wąskich uliczek pomiędzy zwartymi szeregami zabudowy tworząc niebezpieczne dla zdrowia mieszkańców zastoiska „smogu”.

Warunki aerosanitarne

Ocenę jakości powietrza i obserwacji zmian przeprowadza w ramach państwowego monitoringu środowiska Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach.

Oceny stanu powietrza dokonuje się w strefach, w tym aglomeracjach. Sosnowiec został zaliczony do strefy: aglomeracji górnośląskiej. Najbliżej położoną stacją pomiarową w odniesieniu do terenu objętego projektem MPZP jest stacja zlokalizowana w Sosnowcu przy ul. Lubelskiej 51, usytuowana w odległości ok. 1,8 km w kierunku na południe od jego granic.

Zgodnie danymi pomiarowymi dla tej stacji (2019 WIOŚ w Katowicach – *System monitoringu jakości powietrza*) odnotowuje się przekroczenia wartości praktycznie dla wszystkich badanych substancji: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenków azotu NO_x, tlenku azotu NO i pyłu zawieszonego PM10. Przekroczenia te mają miejsce głównie w styczniu i grudniu. Średnia wartość roczna zostaje przekroczona w stosunku do obowiązującej normy wyłącznie w przypadku tlenków azotu NO_x. Notowane przekroczenia związane są głównie z „niską emisją” występującą w sezonie grzewczym.

Istotnym źródłem zanieczyszczeń powstających na terenie objętym planem są zanieczyszczenia komunikacyjne związane z ruchem drogowym, szczególnie w obrębie ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu (Al. Zagłębia Dąbrowskiego, ul. Braci Mieroszewskich) oraz zanieczyszczenia powstające w indywidualnych paleniskach domowych, opalanych węglem. Zanieczyszczenia są także nawiewane na obszar opracowania z terenów sąsiednich.

5.1.10. Warunki florystyczno-faunistyczne

Zgodnie z podziałem Polski na regiony geobotaniczne według Matuszkiewicza (2008a) [1.2.29], teren objęty projektem MPZP położony jest na obszarze Działu Wyżyn Południowopolskich (C), Krainy Górnosląskiej (C.3), Okręgu Górnosląskiego Właściwego (C.3.1), Podokręgu Będzińskiego (C.3.1.e).

Do potencjalnej roślinności naturalnej zgodnie z opracowaniem Matuszkiewicza (2008b) [1.2.30] na przedmiotowym terenie należą zbiorowiska leśne: żyzna buczyna sudecka *Dentario enneaphyllidis-Fagetum* (większa część charakteryzowanego obszaru) oraz subkontynentalny grąd dębowo-grabowo-lipowy *Tilio-Carpinetum* (niewielki fragment południowo-zachodni).

Opisywany teren został w przeszłości silnie przekształcony. Najpierw swoje piętno odcisnęła tutaj działalność przemysłowa, następnie tereny były stopniowo zabudowywane. W wyniku tych procesów, pierwotna roślinność została z tego obszaru całkowicie usunięta. W granicach opracowania brak lasów, choć występują większe zadrzewienia, choć mają one ograniczony zasięg i często są izolowane lub mają charakter zieleni kształtowanej.

Występujące zadrzewienia nie nawiązują nawet do pierwotnych zbiorowisk leśnych. Składają się z bardzo różnych gatunków drzew: klonów zwyczajnych *Acer platanoides*, klonów jaworów *A. pseudoplatanus*, jesionów wyniosłych *Fraxinus excelsior*, brzozy brodawkowatej *Betula pendula*, wierzby białej *Salix alba*, olsz czarnych *Alnus glutinosa* i innych. Występują też nasadzone gatunki obcego pochodzenia, w tym różne gatunki topoli *Populus* sp., a także sumak octowiec *Rhus typhina*. Na terenie opracowania, zwłaszcza na miejscach silnie przekształconych i nieużytkowanych pojawiają się gatunki inwazyjne, takie jak nawłocie *Solidago* sp. i rdestowiec ostrokończysty.

Dużą zmiennością i dynamiką charakteryzuje się zielen w przydomowych ogrodach, gdzie dominują gatunki obce, hodowlane odmiany gatunków rodzimych o charakterze ozdobnym. Znaczną część zieleni na terenie opracowania stanowi też zielen osiedlowa towarzysząca zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej. Szczególnie popularne wśród nasadzeń drzew w zieleni osiedlowej są wierzby *Salix* sp., topole *Populus* sp., brzozy brodawkowate *Betula pendula* i jarząb pospolity *Sorbus aucupariae*. Powszechne są też żywopłoty tworzone z ligustru pospolitego *Ligustrum vulgare*.

Zarówno kwerenda literatury, jak i analiza istniejących obecnie warunków środowiska wskazują, że w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują współcześnie uwarunkowania sprzyjające występowaniu cennych elementów flory. Nie odnotowano tu stanowisk gatunków rzadkich i/lub zagrożonych wyginięciem roślin.

Biorąc pod uwagę istniejące aktualnie w granicach opracowania uwarunkowania ekologiczne można stwierdzić, że fauna przedmiotowego terenu reprezentowana jest głównie przez gatunki zsynantropizowane, występujące powszechnie na obszarach zurbanizowanych. Spośród kręgowców najliczniejszą grupę stanowią ptaki, z których część może gniazdować na obszarze objętym projektem planu. Zaliczają się do nich m.in. takie gatunki jak m.in.: gołąb miejski *Columba livia* forma *urbana*, sroka *Pica pica*, kawka *Coloeus monedula*, bogatka *Parus major*, modraszka *Cyanistes caeruleus*, grzywacz *Columba palumbus*, wróbel *Passer domestica*, szpak *Sturnus vulgaris*, kos *Turdus merula*, kwiczoł *Turdus pilaris* czy zięba *Fringilla coelebs*. Występujące tu potencjalnie ssaki reprezentuje drobna zwierzyna, w tym przede wszystkim pospolite gryzonie czy

np. kuna domowa *Martes foina*. Wśród zadrzewień pojawiać się mogą także chronione gatunki takie jak wiewiórka pospolita *Sciurus vulgaris* natomiast w obrębie osiedli z zabudowy jednorodzinnej jeż *Erinaceus* sp. Zakamarki w budynkach mogą stanowić siedliska nietoperzy, które również dość powszechnie występują w miastach, z uwagi na tryb życia ich obecność jest trudniejsza do wykrycia. Lokalne warunki środowiska nie należą natomiast generalnie do sprzyjających bytowaniu gadów i płazów, a brak zbiorników wodnych czy terenów podmokłych uniemożliwia rozród przedstawicieli tej drugiej grupy kręgowców w granicach opisywanego obszaru.

Na terenie opracowania, podobnie jak na innych obszarach, najliczniej reprezentowana jest fauna bezkręgowców. Zaliczają się do niej głównie przedstawiciele owadów, pajęczaków, mięczaków, a także m.in. wijów, pierścienic i nicieni. Najliczniejszą, a przy tym najbardziej zróżnicowaną grupę stanowią owady, należące do różnych jednostek systematycznych, w tym między innymi gatunki zaliczane do motyli (syn. łuskoskrzydłe), prostoskrzydłych, chrząszczy (tęgopokrywe), muchówek, błonkówek (syn. błonkoskrzydłe) czy pluskwiaków.

Do chronionych gatunków zwierząt występujących lub potencjalnie występujących na charakteryzowanym obszarze zaliczają się przede wszystkim ptaki. Zdecydowana większość lokalnej awifauny objęta jest ścisłą ochroną gatunkową. Chronione częściowo są: gołąb miejski, kawka i sroka. Siedliska sprzyjające przynajmniej czasowemu bytowaniu w granicach opracowania znajdować mogą także inne chronione, choć dość często spotykane na terenach miast ssaki, takie jak wiewiórki pospolite i jeże, a spośród bezkręgowców np. trzmiele *Bombus* spp. i ślimak winniczek *Helix pomatia*.

5.1.11. Powiązania przyrodnicze terenu z obszarami otaczającymi

Rzeźba terenu, budowa geologiczna, charakter zagospodarowania, a także szata roślinna stanowią o licznych powiązaniach przyrodniczych przedmiotowego terenu z obszarami otaczającymi. Wymiana biologiczna między obszarem opracowania a terenami przyległymi jest mocno ograniczona, gdyż istnieje w tym rejonie szereg poważnych barier ekologicznych. Dwie najistotniejsze to al. Zagłębia Dąbrowskiego (droga krajowa nr 94) przy zachodniej granicy terenu opracowania i ul. Braci Mieroszewskich przy granicy wschodniej. Obie te drogi łączą się zjazdem tuż nad północnym krańcem opisywanego terenu. W ten sposób możliwość wymiany biologicznej zostaje poważnie ograniczona niemal we wszystkich kierunkach. Względnie lepiej sytuacja wygląda przy granicy południowej, tu też jednak mamy do czynienia z szeregiem ciągów komunikacyjnych i dość gęstą zabudową. W sposób oczywisty mamy więc do czynienia z typowym obszarem zurbanizowanym, który stwarza dość niekorzystne warunki do migracji zwierząt i pełni inne funkcje. Naturalna łączność między obszarem opracowania, a siedliskami podobnego typu występuje przy środkowej części wschodniej granicy terenu opracowania, gdzie w obrębie opisywanego obszaru, jak i tuż za jego granicą występują bardzo podobne siedliska.

Wśród elementów najbardziej sprzyjających migracji organizmów żywych w granicach opracowania wymienić należy pas zieleni o charakterze izolacyjnym, biegnący wzdłuż drogi krajowej nr 94. Liniowość tej struktury i duży udział powierzchni biologicznie czynnych, w tym powierzchni zadrzewionych sprawia, że może on pełnić w pewnym zakresie funkcje korytarzowe. Nie jest to

jednak korytarz istotny, jako że wciąż mówimy o obszarze silnie zurbanizowanym i nawet niewielkie lokalne korytarze ekologiczne napotykać w takich środowiskach z czasem na jakieś bariery.

Warto również wspomnieć, iż niektóre liniowe struktury antropogeniczne takie jak np. pobocza dróg lub linie kolejowe umożliwiają w pewnym stopniu rozprzestrzenianie się niektórych gatunków, głównie wiatrosiewnych gatunków roślin.

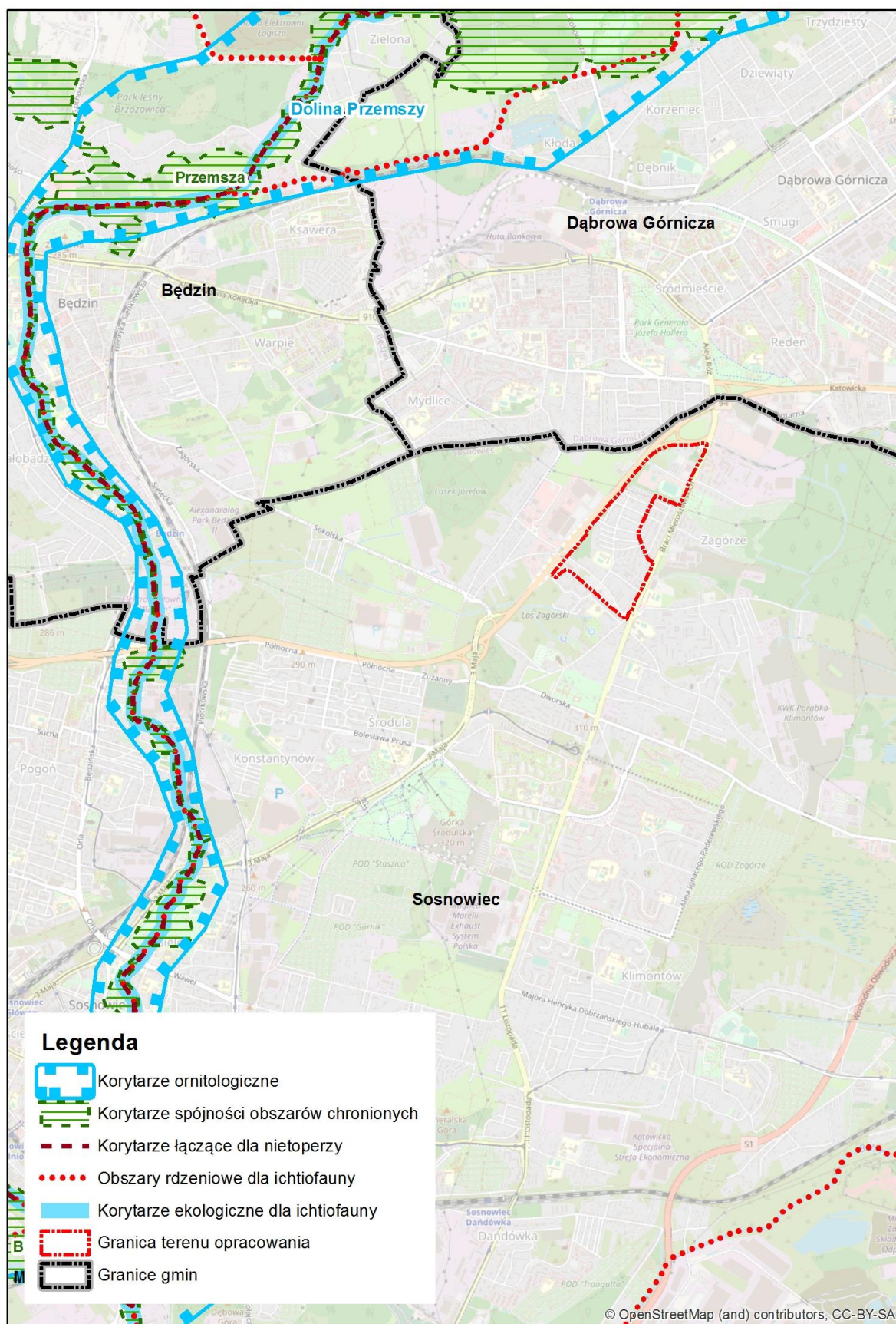
W granicach terenu objętego projektem planu nie wyznaczono szlaków migracji ssaków kopytnych i drapieżnych czy ptaków. Nie występują tu również korytarze spójności obszarów chronionych wyznaczone na terenie całego województwa [1.2.16].

Wskazane w literaturze korytarze ekologiczne położone najbliżej względem terenu opracowania przebiegają w dolinie Przemszy, ok. 2,8 km za jego zachodnią granicą. W dolinie tej rzeki wyznaczono korytarze ornitologiczne, ichtiologiczne, korytarze łączące dla nietoperzy, obszary rdzeniowy dla ryb oraz korytarze spójności obszarów chronionych (rys. 5).

Do powiązań przyrodniczych omawianego terenu z obszarami przyległymi należą również złoża kopalin oraz zalegające w podłożu geologicznym piętra wodonośne.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze-Zachód”

Rys. 5. Lokalizacja terenu objętego projektem MPZP względem przebiegu korytarzy ekologicznych

5.1.12. Istniejące zagrożenia środowiska, a jego odporność na degradację i zdolność do samoregeneracji

Z problemem odporności środowiska na degradację wiąże się ściśle ocena jego zdolności do regeneracji. Regeneracja następuje pod wpływem procesów naturalnych, gdyż celowe działania człowieka mogą znacznie przyspieszyć regenerację środowiska, zaburzając jednak naturalny cykl odnowienia przyrody. Generalnie można stwierdzić, że im wyższa jest odporność środowiska, tym większe są także jego możliwości regeneracyjne. Zdolność do regeneracji najczęściej jest wyrażana długością czasu, jaki upływa między momentem ustania działania czynników odkształcających środowisko a powrotem środowiska do stanu, który występował przed rozpoczęciem działania tych czynników. Uzupełniającym miernikiem jest różnica stanów środowiska w punkcie „początkowym” (przed oddziaływaniem) i końcowym („po regeneracji”), ponieważ środowisko rzadko wraca do stanu w pełni zgodnego ze stanem wyjściowym.

Tempo regeneracji ekosystemów zależy od wielu czynników. Wpływa na nie między innymi stan zachowania naturalnych siedlisk przyrodniczych, które tu niegdyś występowały oraz charakter i stopień natężenia określonych stresorów (czynników degradacyjnych). Stan środowiska w granicach przedmiotowego terenu kształtowany jest nie tylko przez czynniki miejscowe, ale także przez wypadkową ich powiązań z otoczeniem.

Degradacja środowiska przyrodniczego w granicach przedmiotowego terenu wynika z zagospodarowania terenu przez człowieka. Jak wskazano powyżej większość obszaru objętego planem jest w obecnie zabudowana. Zagospodarowywanie obszaru pociągnęło za sobą zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi, a także zniszczenia i degradację siedlisk przyrodniczych oraz występującej tu niegdyś szaty roślinnej, fauny i mykobioty, choć nadmienić należy, że obecna zabudowa powstała na terenie już zwykle przekształconym, m.in. w wyniku wcześniejszej działalności przemysłowej.

Obecnie do głównych antropogenicznych oddziaływań i zagrożeń środowiska przedmiotowego obszaru należą:

- przekształcenia powierzchni ziemi i przeobrażenia szaty roślinnej i fauny,
- zagrożenia środowiska wodno-gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych
- zanieczyszczenie powietrza,
- emisja hałasu,
- promieniowanie niejonizujące.

Przekształcenia powierzchni ziemi i przeobrażenia szaty roślinnej oraz fauny

Jednym z najbardziej widocznych przejawów przekształcenia środowiska naturalnego są zmiany w ukształtowaniu powierzchni ziemi oraz przeobrażenia szaty roślinnej. Trwałe i praktycznie nieodwracalne przekształcenia powierzchni ziemi są związane głównie z obszarami zabudowanymi i obszarami w rejonach infrastruktury komunikacyjnej, co miało powszechnie miejsce na terenie objętym opracowaniem. W wielu miejscach naturalne powierzchnie biologiczne czynne zostały tu zniwelowane na rzecz powierzchni zabudowanych, utwardzonych i szczelnych.

Przykładem przeobrażeń szaty roślinnej jest zmniejszenie się na przestrzeni lat obszarów leśnych, spowodowane odlesianiem i zajmowaniem gruntów na potrzeby rolnictwa, osadnictwa, a następnie dalszego rozwoju zabudowy i infrastruktury komunikacyjnej. W omawianym przypadku mamy jeszcze też do czynienia z przeszłą działalnością przemysłową.

W chwili obecnej naturalna roślinność nie występuje w ogóle na obszarze planu, jako, że nie zachowały się tu tereny leśne. Zastąpione zostały one lokalnie przez wtórne zadrzewienia, tworzące się w wyniku nasadzeń oraz naturalnej sukcesji roślinności na terenach nieużytkowanych i tam, gdzie zaniechano kształtowania zieleni parkowej, a także przez płyty zieleni urządzonej, towarzyszącej zabudowie i ciągom komunikacyjnym. Na młodszych nieużytkach nierzadko obserwuje się kolonizację przez obce gatunki inwazyjne lub rodzime rośliny ekspansywne. W odniesieniu do terenu opracowania do pierwszej grupy zalicza się przede wszystkim nawłocie *Solidago* sp. i – w mniejszym stopniu – rdestowce *Reynoutria* spp. Gatunki ekspansywne z kolei reprezentuje głównie trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos*. Nawłocie oraz rdestowce zaliczone zostały do tzw. *transformers*, czyli grupy inwazyjnych roślin powodujących istotne zmiany w środowisku na terenie kraju [1.2.31] i wielu krajach Unii Europejskiej [1.2.32]. Ich wpływ przejawia się przede wszystkim w wypieraniu gatunków rodzimych i zajmowaniu dostępnych niszy ekologicznych. Powodują one także przekształcenie środowiska glebowego. Przejawia się ono w zmianach fizykochemicznych właściwości gleby, np.: akumulacji allelopatyn czy ujemnym wpływie na obieg pierwiastków biogennych, takich jak węgiel, fosfor czy azot azotanowy. Ponadto wpływają one na strukturę mechaniczną gleby, poprzez zmniejszenie trwałości agregatów glebowych oraz wzrost gęstości objętościowej gleby.

Przeobrażenia szaty roślinnej i siedlisk przyrodniczych pociągnęły za sobą widoczne zmiany w składzie gatunkowym zwierząt. Wraz z zagospodarowaniem i rozwojem zabudowy spektrum występujących tu gatunków zawężyło się do zwierząt dobrze tolerujących warunki panujące na obszarach zurbanizowanych. Podobnie jak w przypadku roślin i grzybów, w granicach opracowania występują obecnie głównie gatunki zwierząt o szerokiej skali ekologicznej, zazwyczaj pospolitych i częstych w skali regionu i kraju.

W obszarze objętym projektem MPZP nie występują obszary zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

Zagrożenia środowiska wodno-gruntowego, wód powierzchniowych i podziemnych

Środowisko gruntowe ulega szczególnie silnej degradacji w rejonach zabudowy kubaturowej i większych ciągów komunikacyjnych. Przejawia się ono zmianami w naturalnych układach, m.in. poprzez zniszczenie profili glebowych. Zaburzane są także stosunki wodne poprzez przykrywanie powierzchni ziemi szczelnymi powierzchniami, takimi jak asfalt czy beton. Oddziaływaniem związanym z przyrostem powierzchni szczelnych jest zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych, co ogranicza możliwości infiltracji wód w głąb ziemi i równocześnie skutkuje wzrostem spływu wód deszczowych z terenów utwardzonych. Dochodzi także do przenikania zanieczyszczeń z powietrza lub wraz z opadami atmosferycznymi, co prowadzi do zmian chemizmu gleb, szczególnie w otoczeniu dróg. Składa się na to także używanie w okresie zimowym soli drogowej. W odniesieniu do przedmiotowego terenu grunty zanieczyszczane są głównie substancjami wprowadzonymi przez opady atmosferyczne i spaliny samochodowe.

Czynnikiem wpływającym na grunty w granicach opracowania jest także oddziaływanie mechaniczne w postaci rozjeżdżania przez pojazdy czy też wydeptywania.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Wraz z intensyfikacją rozwoju zabudowy mieszkaniowej, usługowej i rozbudową sieci komunikacyjnej w postaci dróg wiąże się także problem emisji zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego. Na terenie objęty planem głównym źródłem zanieczyszczeń są domowe paleniska opalane paliwem słabej jakości oraz liniowe źródła emisji zanieczyszczeń w postaci ciągów komunikacyjnych, w rejonie których generowane są spaliny samochodowe. Uzyskiwanie energii cieplnej w indywidualnych paleniskach, wykorzystujących głównie węgiel, nierzadko złej jakości, jest źródłem występowania zjawiska tzw. niskiej emisji, nasilającej się w sezonie grzewczym. Znajduje to odzwierciedlenie we wzrostach stężeń m.in. pyłu zawieszonego PM 10 i PM 2,5 odnotowywanych w chłodnych okresach roku. Problem ten dotyczy w głównej mierze zabudowy jednorodzinnej.

Warunki aerosanitarne na terenie objętym projektem m.p.z.p. są kształtowane zarówno przez czynniki wewnętrzne (mające źródło w obszarze opracowania), jak i zewnętrzne (poza jego granicami). Zanieczyszczenia powietrza mogą być generowane zarówno na terenie planu, jak i być nawiewane z innych obszarów. W odniesieniu do charakteryzowanego terenu głównym źródłem zanieczyszczeń powstających poza jego granicami są ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu, do których zalicza się przede wszystkim al. Zagłębia Dąbrowskiego (odcinek drogi krajowej nr 94) oraz ul. Braci Mieroszewskich. Z uwagi na gęstość i dużą koncentrację zabudowy emisje powodowane być mogą także przez wzmożony ruch lokalny.

Warto podkreślić, że warunki aerosanitarne na przedmiotowym terenie charakteryzują się zmiennością w czasie i przestrzeni.

Emisja hałasu

Hałas należy do czynników, których bezpośredni wpływ jest ograniczony do czasu jego trwania. Pod tym względem środowisko wykazuje wysoką zdolność do regeneracji.

W odniesieniu do terenu opracowania do głównych źródeł hałasu należą przede wszystkim ciągi komunikacyjne o dużym natężeniu ruchu (szczególnie al. Zagłębia Dąbrowskiego oraz ul. Braci Mieroszewskich), które oddziałują na tereny przyległe. Na hałas komunikacyjny są narażane przede wszystkim obiekty zlokalizowane w pierwszej linii zabudowy wzdłuż danej drogi.

Zgodnie z mapą akustyczną miasta Sosnowca [1.2.42] na terenie objętym projektem MPZP nie odnotowano przekroczeń hałasu drogowego ani kolejowo-tramwajowego.

Podsumowując, należy stwierdzić, że odporność środowiska na degradację i powiązana z nią zdolność do regeneracji, jest zróżnicowana w zależności od komponentu środowiska i zależy w znacznej mierze od charakteru, natężenia oraz czasu trwania czynnika degradującego na dany komponent.

Generalnie w odniesieniu do charakteru zagospodarowania i czynników antropogenicznych występujących w granicach opracowania, lokalne środowisko jako całość jest mało odporne na degradację. Przykładem komponentów środowiskowych o stosunkowo małej odporności i powolnej regeneracji są między innymi gleby, a także wody podziemne. W odniesieniu do przyrody żywej do mało odpornych na degradację zaliczają się przede wszystkim naturalne siedliska przyrodnicze oraz organizmy o wąskiej skali tolerancji ekologicznej.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego planu

Poprzez brak realizacji ustaleń planu zagospodarowania przestrzennego rozumie się sytuację pozostawienia obszaru w dotychczasowym stanie planistycznym, a więc w pewnej mierze zagospodarowanie zachodziłoby zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, a częściowo pozostawienie terenu w nieustalonym stanie planistycznym. Teren jest już w znacznej mierze zagospodarowany. Należy nadmienić, iż zmiany wprowadzane w jednostkach objętych obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w znacznym zakresie mają charakter porządkujący, usprawniający funkcjonowanie istniejącego zagospodarowania, a nie je zmieniający. Potencjalne zmiany w granicach opracowania będą związane z pogłębianiem się oddziaływań już tu występujących, są one związane między innymi z emisją hałasu i zanieczyszczeń atmosferycznych. Dalsze przekształcenie środowiska w przypadku braku realizacji planu na terenie opracowania może być potencjalnie związane z nieukierunkowaną zabudową, a dalsze zagospodarowanie odbywać się może w oderwaniu od lokalnych uwarunkowań środowiskowych. Brak przyjęcia i stosowania zasad ochrony środowiska, przyrody, krajobrazu oraz ochrony, kształtowania ładu przestrzennego i krajobrazu ustalonych zapisami projektu MPZP przyczynić się może do pogorszenia się istniejących tu obecnie warunków środowiska.

6. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

6.1. Formy ochrony prawnej

6.1.1. Zasoby wodne

Zasoby wodne podlegają ochronie na mocy ustawy *Prawo wodne* [1.2.6]. Ustawa reguluje gospodarowanie wodami zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Ochronie podlegają między innymi wody podziemne i obszary ich zasilania. Ochrona ta polega na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz na utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Teren objęty projektem MPZP znajduje się poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych. Nie występują tu również ujęcia wód podziemnych.

Teren objęty projektem MPZP położony jest w zasięgu trzech jednolitych wód powierzchniowych (JCWP):

- JCWP „Przemsza od Zbiornika Przeczyce do ujścia Białej Przemszy” (kod: PLRW2000821279) – południowa i zachodnia część terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
- JCWP „Bobrek” (kod: PLRW20005212889) – wschodnie krańce terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status naturalnej części wód, stan jest zły, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2027.
- JCWP „Pogoria” (kod: PL RW20000212589) – niewielki, północny fragment terenu opracowania. Znajduje się ona w regionie wodnym Małej Wisły. Posiada status silnie zmienionej części wód, stan jest zły, a osiągnięcie celów środowiskowych, jakimi są: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i dobrego stanu chemicznego jest zagrożona. Z uwagi na brak możliwości technicznym wyznaczono dla opisywanej JCWP odstępstwo zakładając, że dobry stan będzie mógł być osiągnięty do roku 2021.

W przedstawionym do oceny projekcie MPZP wprowadzono zapisy służące ochronie wód powierzchniowych i podziemnych. Zgodnie z ustaleniami tego dokumentu zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu

parametrów, określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Ustala się obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej. Dopuszcza się retencjonowanie wód opadowych i roztopowych, w tym zagospodarowania w obiektach budowlanych i urządzeniach lub do wykorzystania gospodarczego na działce. W związku z powyższym należy przyjąć, że realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia się stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

6.1.2. Złoże kopalin

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie na mocy ustawy *Prawo ochrony środowiska* [1.2.2] oraz ustawy *Prawo geologiczne i górnicze* [1.2.7].

Cały przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Porąbka-Klimontów”, nie ustanowiono tu jednak żadnego obszaru i terenu górniczego, a złożo to nie jest obecnie eksploatowane.

Zapisy projektu planu nie wprowadzają zakazu eksploatacji złóż kopalin.

6.1.3. Flora, fauna i mykobiota

Flora i fauna podlega ochronie na mocy ustawy *Prawo ochrony środowiska* [1.2.2] oraz *Ustawy o ochronie przyrody* [1.2.3].

Zgodnie z *Prawem Ochrony Środowiska* ochrona zwierząt oraz roślin polega na:

- 1) zachowaniu cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej,
- 2) tworzeniu warunków prawidłowego rozwoju i optymalnego spełniania przez zwierzęta i roślinność funkcji biologicznej w środowisku,
- 3) zapobieganiu lub ograniczaniu negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogłyby niekorzystnie wpływać na zasoby oraz stan zwierząt oraz roślin,
- 4) zapobieganiu zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody.

W myśl *Ustawy o Ochronie Przyrody* ochrona gatunkowa obejmuje okazy gatunków oraz siedliska i ostoje roślin, zwierząt i grzybów. Ochrona gatunkowa ma na celu zapewnienie przetrwania i właściwego stanu ochrony dziko występujących na terenie kraju lub innych państw członkowskich Unii Europejskiej rzadkich, endemicznych, podatnych na zagrożenia i zagrożonych wyginięciem oraz objętych ochroną na podstawie przepisów umów międzynarodowych, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk i ostoi, a także zachowanie różnorodności gatunkowej i genetycznej.

W stosunku do rodzimych dziko występujących roślin objętych ochroną gatunkową (ściśłą lub częściową) obowiązują zakazy:

- 1) zrywania, niszczenia i uszkodzania;
- 2) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 3) dokonywania zmian stosunków wodnych, stosowania środków chemicznych, niszczenia ściółki leśnej i gleby w ostojach;

- 4) pozyskiwania, zbioru, przetrzymywania, posiadania, preparowania i przetwarzania okazów gatunków;
- 5) zbywania, nabywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 6) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków.

W stosunku do zwierząt należących do gatunków dziko występujących objętych ochroną ścisłą lub częściową wprowadza się m.in. następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) transportu, pozyskiwania, przetrzymywania, a także posiadania żywych zwierząt;
- 4) zbierania, przetrzymywania i posiadania okazów gatunków;
- 5) umyślnego niszczenia ich jaj, postaci młodocianych i form rozwojowych;
- 6) niszczenia ich siedlisk i ostoi;
- 7) niszczenia ich gniazd;
- 8) niszczenia ich mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam, tarlisk, zimowisk i innych schronień;
- 9) wybierania, posiadania i przechowywania ich jaj;
- 10) wyrabiania, posiadania i przechowywania wydmuszek;
- 11) preparowania okazów gatunków;
- 12) zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany i darowizny okazów gatunków;
- 13) wwożenia z zagranicy i wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków;
- 14) umyślnego płoszenia i niepokojenia;
- 15) przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca;
- 16) przemieszczania urodzonych i hodowanych w niewoli do stanowisk naturalnych.

Ochronie, polegającej na zapobieganiu niszczeniu i dewastacji, podlegają także tereny zieleni urządzonej, drzewa i krzewy oraz ich zbiorowiska niebędące lasem. W *ustawie o ochronie przyrody* nakazano zwrócić szczególną uwagę na roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów. Prace te mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nie szkodzący drzewom lub krzewom. W okresie zimowym na ulicach, placach oraz drogach publicznych środki chemiczne mogą być stosowane tylko w sposób nieszkodzący terenom zieleni oraz zadrzewieniom.

Z terenu projektu MPZP nie wykazywano stanowisk roślin i grzybów chronionych i/lub zagrożonych wyginięciem. Objęta ochroną gatunkową jest natomiast zdecydowana większość występujących lub potencjalnie występujących na tym terenie ptaków (wyjątkiem w tej kwestii jest np. grzywacz *Columba palumbus*). Realizacja zapisów projektu MPZP dotycząca wprowadzania zabudowy na tereny biologicznie czynne pociągać będzie za sobą w niektórych miejscach konieczność wycinki drzew i krzewów. Biorąc pod uwagę, że wycinka zieleni wysokiej odbywać się powinna po uzyskaniu stosownych zezwoleń, poprzedzonych wizją przyrodniczą pod kątem kontroli ewentualnego występowania gniazd ptasich i budek lęgowych oraz uwzględniając, że w sąsiedztwie terenu objętego planem występują siedliska sprzyjające bytowaniu i gniazdowaniu przedstawicieli

awifauny obszaru opracowania, należy przyjąć, że realizacja ustaleń projektu MPZP nie wpłynie negatywnie na lokalne zasoby gatunków chronionych ptaków.

6.1.4. Walory krajobrazowe oraz dziedzictwo kulturowe

Walory krajobrazowe podlegają ochronie na mocy *ustawy o ochronie przyrody* [1.2.3], natomiast obiekty zabytkowe chronione są zgodnie z *ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* [1.2.11].

Walory krajobrazowe, rozumiane jako wartości ekologiczne, estetyczne i kulturowe terenu oraz związanych z nim elementów przyrodniczych, ukształtowane przez siły przyrody lub w wyniku działalności człowieka, podlegają ochronie bez względu na to, czy są objęte szczególnymi formami ochrony przyrody.

Teren objęty projektem MPZP obejmuje obszar o krajobrazie miejskim. Nie wyznaczono tu krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz planie zagospodarowania przestrzennego województwa

W zakresie kształtowania krajobrazu w przedstawionym do oceny projekcie MPZP wprowadzono następujące zapisy:

1. W ramach wyznaczonych terenów zieleni (ZP i ZI) ustala się zakaz realizacji zabudowy z zastrzeżeniem zapisów ustaleń szczegółowych,
2. Wyznacza się strefę ochrony zieleni o zasięgach oznaczonych graficznie na rysunku planu, tereny towarzyszące zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej, pełniące funkcję wypoczynkową, izolacyjną oraz estetyczną; w strefie ustala się:
  - zakaz lokalizacji obiektów kubaturowych;
  - zakaz lokalizacji wiat za wyjątkiem wiat na odpady komunalne;
  - dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych o nawierzchni utwardzonej o maksymalnej powierzchni 50% powierzchni wyznaczonej na miejsca postojowe.

Wyznacza się obiekty objęte ochroną krajobrazową Zgodnie z zapisami planu dla obiektów tych ustala się:

- nakaz zachowania istniejącej formy budynku w tym: gabarytów, wysokości, spadków dachu;
- nakaz zachowania istniejących podziałów elewacji frontowej – od strony ulicy Pięknej;
- nakaz dla elewacji stosowania barw jasnych o niskich stopniach nasycenia (odpowiadający systemowi barwnemu NCS poziom chromatyczności i zaciemnienia w przedziale od 0000 do 3030), z zakresu: biele, szarości.

W ramach obszaru objętego planem nie występują obiekty objęte ochroną konserwatorską na mocy prawa miejscowego.

6.1.5. Klimat akustyczny

Klimat akustyczny podlega ochronie na mocy *rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu* [1.2.8].

Dopuszczalne poziomy hałasu określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112) dla wspomnianych terenów zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 1. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	L_{DWN} przedział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	L_N przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

1) Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym

W granicach terenu objętego planem występuje zabudowa chroniona akustycznie.

Do głównych źródeł hałasu na terenie objętym opracowaniem należą źródła liniowe, tj. drogi. Największy wpływ na kształtowanie poziomu hałasu drogowego mają parametry źródła, tj. parametry ruchu drogowego, natężenie ruchu, udział pojazdów ciężkich oraz prędkość pojazdów. Bardzo duży wpływ odgrywa stan techniczny pojazdów oraz stan nawierzchni drogi. Poza wymienionymi czynnikami dodatkowy wpływ na poziom emitowanego hałasu ma też płynność ruchu i styl jazdy. O wielkości natężenia hałasu decydują również: ukształtowanie terenu, odległość odbiorcy od jezdni, kształt i sposób pokrycia terenu (asfalt, beton, roślinność itp.), sposób jego zagospodarowania oraz ewentualne przeszkody.

W projekcie MPZP wprowadzono następujące zapisy w zakresie ochrony przed hałasem:

1. Obowiązek uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, to jest:
  - a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,
  - b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usług podstawowych MN, MNn, MN,U przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej,
  - c) dla terenu zabudowy usługowej - usług publicznych **UP** jak dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

6.1.6. Grunty rolne i leśne

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie z mocy *Ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych* [1.2.5]. W granicach omawianego terenu nie występują grunty rolne, brak również terenów leśnych.

6.1.7. Formy ochrony przyrody

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszarowe ani punktowe formy ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*.

Do najbliższej położonych obiektów chronionych należą 4 drzewa pomnikowe zlokalizowane w Parku Mieroszewskich, oddalonym od granicy opracowania o ok. 500 m. Spośród obszarowych form ochrony przyrody najbliższej względem charakteryzowanego terenu usytuowany jest użytek ekologiczny „Uroczysko Zielona” w Dąbrowie Górniczej, zlokalizowany ok. 2,8 km w kierunku na północ. Najbliższe obszary Natura 2000 to: specjalny obszar ochrony siedlisk Lipienniki w Dąbrowie Górniczej (6,3 km na północ od granic obszaru opracowania) i specjalny obszar ochrony siedlisk Torfowisko Sosnowiec-Bory (6,3 km na południowy wschód od granic obszaru opracowania).

Biorąc pod uwagę zapisy planu oraz odległość od obiektów chronionych należy stwierdzić, że realizacja ustaleń ocenianego dokumentu nie będzie negatywnie oddziaływać na obszary i inne obiekty chronione.

6.1.8. Obszary cenne przyrodniczo a nie objęte ochroną

Teren objęty projektem MPZP został znacząco przekształcony antropogenicznie i nie wyróżnia się podwyższonymi walorami przyrodniczymi. Znaczną jego część pokrywają obszary zabudowane. wym. Za cenne w skali lokalnej uznać można zadrzewienia, zwłaszcza zajmujące większe powierzchnie i budowane przez starsze drzewa. Występują one głównie w pobliżu drogi krajowej nr 94 (al. Zagłębia Dąbrowskiego), przez co ich przydatność jako siedliska zwierząt jest nieco ograniczana poprzez oddziaływanie barierowe i emisje hałasu drogowego. Zapisy projektu miejscowego planu utrzymują większość tych terenów w dotychczasowym użytkowaniu. Lokalne znaczenie dla zachowania populacji gatunków synantropijnych w obrębie obszaru opracowania może mieć zieleń przydomowa i osiedlowa – ta druga objęta została w znacznym stopniu ochroną

zapisami planu.

Korytarze ekologiczne

W granicach terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przebiegają korytarze ekologiczne wyznaczone na terenie województwa śląskiego [1.2.40]. Wprowadzenie zabudowy skutkować będzie ograniczeniem w pewnej mierze lokalnych migracji organizmów, nie doprowadzi jednak do całkowitego zamknięcia ich szlaków. Należy zauważyć, że z uwagi na zurbanizowany charakter terenu obecnie praktycznie nie pełni on funkcji korytarzowych. W ograniczonym zakresie funkcję taką może pełnić pas zieleni izolacyjnej wzdłuż al. Zagłębia Dąbrowskiego (droga krajowa 92), znaczenie tego szlaku jest jednak co najwyżej lokalne.

7. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i krajowym oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu planu

Podstawowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione w następujących dokumentach krajowych:

1. Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju (ogłoszona w Monitorze Polskim Nr 26, poz. 432),
2. Zaktualizowana koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju z 2005 r.
3. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (do 2030 r.)
4. Polska 2025 – Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju (Rządowe Centrum Studiów Strategicznych, 2000 r.),
5. Polityka ekologiczna państwa 2030, PEP2030 (Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2019)

oraz w dokumentach międzynarodowych, ratyfikowanych przez stronę polską, których ustalenia w znaczącej części zawarte są w wyżej wymienionych dokumentach oraz przepisach prawnych.

Główne cele zawarte w tych dokumentach to:

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju:

- przyjęcie nadrzędnej zasady zrównoważonego rozwoju,
- eksponowanie wartości krajobrazowych i ich harmonizowanie z zagospodarowaniem,
- ochrona zasobów wodnych poprzez prowadzenie wodochronnej gospodarki w zlewniach, polegającej m.in. na wprowadzeniu szczególnych zasad ochrony środowiska w obszarach alimentacji wód podziemnych, zachowanie nieuregulowanych rzek, których funkcje przyrodnicze nie uległy dewastacji,
- ochrona dolin rzecznych reprezentujących bogactwo przyrody oraz spełniających funkcje korytarzy ekologicznych, oczek wodnych i terenów wodno-błotnych,

- tworzenie warunków dla ochrony i rozwoju terenów zielonych wewnątrz i wokół miast oraz zagospodarowanych terenów rekreacyjnych,
- zahamowanie procesów degradacji oraz przywrócenie wartości środowiska przyrodniczego na obszarach o szczególnym jego zniszczeniu lub zubożeniu przez urbanizację, melioracje osuszające oraz regulacje rzek,
- określenie obszarów wymagających ograniczenia działalności inwestycyjnej i gospodarczej,
- określenie złóż surowców mineralnych, których eksploatacja nie może być uruchomiona, jeżeli może naruszać inne zasoby przyrody, istotne części lub całość systemu ekologicznego,
- uwzględnienie ekologicznych podstaw polityki przestrzennej w stosunku do transportu poprzez wskazanie obszarów do preferencji prośrodowiskowego transportu i nasycenie odpowiednim transportem obszarów o szczególnych walorach społecznych, realizację na przebiegu korytarzy ekologicznych przepustów drogowych umożliwiających migracje fauny, odpowiednie trasowanie autostrad z ominięciem obszarów o cennych walorach przyrodniczych,
- stopniowe rozszerzanie i utrwalanie dobrej kondycji ekologicznej obszarów o walorach przyrodniczych objętych ochroną prawną,
- powszechne i wzajemnie uzależnione uwzględnienie uwarunkowań przyrodniczych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz programach przedsięwzięć publicznych o znaczeniu ponadlokalnym,
- promowanie ekologicznych kierunków i form w wybranych dziedzinach i obszarach (ekoturystyka, ekoroślnictwo, ekosadownictwo),
- zlikwidowanie zagrożenia ekologicznego w obszarach o przekroczonych normach zanieczyszczeń,
- ochrona różnorodności biologicznej obszarów niezdegradowanych, które stanowią główny potencjał przyrodniczy kraju,
- ustanowienie obowiązkowej komasacji gruntów realizowanej w oparciu o pomoc państwa, podporządkowanej działalności przeciwozyjnej na najlepszych glebach oraz najbardziej podatnych na erozję wodną lub podjęcie innych skutecznych środków gwarantujących odpowiednie ich zabezpieczenie przed erozją,
- zahamowanie rozpraszania zabudowy, zwłaszcza na tereny o wysokich walorach krajobrazowych,
- ochrona jako „dziedzictwa ludzkości” zanikających krajobrazów (mozaiki ekosystemów leśnych, łąkowych, polnych oraz związanych z osadnictwem),
- priorytetowe traktowanie tworzenia korytarzy ekologicznych w trakcie realizacji programów zwiększania lesistości,
- ochrona i wykorzystanie rodzimej różnorodności biologicznej w programach rekultywacji obszarów zdegradowanych działalnością gospodarczą.

Długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju:

Głównym jej celem jest stworzenie warunków dla stymulowania rozwoju, sprzyjających sukcesywnemu eliminowaniu procesów i działań gospodarczych szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, promowaniu sposobów gospodarowania przyjaznych dla środowiska oraz przywracaniu równowagi na obszarach dewastacji i degradacji przyrodniczej. Głównym założeniem rozwojowym strategii jest utrzymanie wzrostu gospodarczego w powiązaniu ze zdecydowanym wzrostem efektywności wykorzystania surowców, paliw oraz zasobów przyrody a także zapewnieniem bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Ponadto strategia zaleca:

- uwzględniać w planach zagospodarowania przestrzennego elementów ochrony środowiska, ochrony różnorodności biologicznej i pomników natury,
- pomoc państwa dla działalności proekologicznej, rekultywacji terenów i zasobów skażonych, dla czynnej ochrony środowiska i różnorodności biologicznej,
- przestrzeganie prawa ekologicznego krajowego i międzynarodowego przez wszystkie podmioty,
- zapewnienie równego dostępu do środowiska i jego zasobów,
- zapewnienie konkurencyjności wykorzystania zasobów odnawialnych i recyklingu surowców,
- zapewnienie swobodnego transferu technologicznego i inwestycji proekologicznych,
- uwzględnienie zagadnień środowiskowych w opracowywanych politykach i programach sektorowych szczebla krajowego i regionalnego.

Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP2030) integruje zakres tematyczny dokumentów:

- Strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko – perspektywa do 2020 r.” BEiŚ) w części środowiskowej,
  - Strategicznego planu adaptacji dla sektorów obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 (SPA2020),
  - Polityki klimatycznej Polski. Strategii redukcji emisji gazów cieplarnianych w Polsce do roku 2020 (uchylona uchwałą Rady Ministrów w dniu 1 września 2015 r.), których okres obowiązywania został zaplanowany do końca 2020 r.

Zakres tematyczny PEP został uzupełniony o środowiskowe cele i priorytety Rządu RP oraz rozwija część środowiskową Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.).

W rezultacie PEP obejmuje następującą tematykę:

- bezpieczeństwo biologiczne, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane,
- klimat akustyczny,
- najlepsze dostępne techniki BAT,
- odpady,
- pola elektromagnetyczne,
- powierzchnia ziemi,
- powietrze,

- promieniowanie jonizujące,
- służby ochrony środowiska i podmioty biorące udział w zarządzaniu środowiskiem,
- system finansowania ochrony środowiska,
- system ocen oddziaływania na środowisko,
- technologie środowiskowe,
- wzorce zrównoważonej konsumpcji i edukacja ekologiczna, w tym dostęp do informacji,
- zasoby geologiczne,
- zasoby przyrodnicze, w tym krajobraz, leśnictwo i różnorodność biologiczna,
- zasoby wodne, w tym jakość wód,
- zmiany klimatu (mitygacja i adaptacja).

Polityka ekologiczna państwa opiera się na budowie innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, który jest wymogiem nowoczesnej polityki państwa. Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. To właśnie człowiek jest nadrzędną wartością w Polityce ekologicznej Państwa 2030 poprzez koncentrację tematyczną na jakości życia, zdrowiu i dobrobycie Polaków. Rolą polityki ekologicznej jest więc zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Jest podstawą do podejmowania działań na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. Kluczowa dla osiągnięcia celów polityki ekologicznej jest dodatkowo dbałość o kulturę współżycia ze środowiskiem na szczeblu samorządowym, zwłaszcza poprzez racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem oraz przyrodę przed nadmierną presją.

Wymienione powyżej cele generalnie znalazły odzwierciedlenie w ocenianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

8. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (tzw. SPA2020) stanowi element szerszego projektu badawczego o nazwie KLIMADA, którego prowadzenie zakłada się do roku 2070.

We wskazanym dokumencie uwzględniono i przeanalizowano obecne i oczekiwane zmiany klimatu, w tym scenariusze zmian klimatu dla Polski do roku 2030, które wykazały, że w tym okresie największe zagrożenie dla gospodarki i społeczeństwa będą stanowiły ekstremalne zjawiska pogodowe (nawalne deszcze, powodzie, podtopienia, osunięcia ziemi, fale upałów, susze, huragany, osuwiska itp.), będące pochodnymi zmian klimatycznych. Zjawiska te będą występować z coraz większą częstotliwością i natężeniem oraz będą dotyczyć coraz większych obszarów kraju.

Wśród najbardziej wrażliwych sektorów i obszarów, dla których określono cele i kierunki działań adaptacyjnych znalazły się: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna

i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefy
wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Głównym celem SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe oraz powiązane z nimi kierunki działań zostały określone następująco:

Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska

Kierunki działań:

- 1.1 - dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu
- 1.2 - adaptacja strefy przybrzeżnej do zmian klimatu
- 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu
- 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu
- 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie
- 1.6 – zapewnienie funkcjonowania skutecznego systemu ochrony zdrowia w warunkach zmian klimatu

Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich

Kierunki działań:

- 2.1 - stworzenie lokalnych systemów monitorowania i ostrzegania przed zagrożeniami
- 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu

Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu

Kierunki działań:

- 3.1 - wypracowywanie standardów konstrukcyjnych uwzględniających zmiany klimatu
- 3.2 – zarządzanie szlakami komunikacyjnymi w warunkach zmian klimatu

Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu

Kierunki działań:

- 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie)
- 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu

Cel 5. Stymulowanie innowacji sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 5.1 – promowanie innowacji na poziomie działań organizacyjnych i zarządczych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu
- 5.2 – budowa systemu wsparcia polskich innowacyjnych technologii sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu

Kierunki działań:

- 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie do ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczania ich wpływu
- 6.2 – ochrona grup szczególnie narażonych przed skutkami niekorzystnych zjawisk klimatycznych.

W świetle powyższych wskazań, mając na uwadze charakter oraz zakres (szczegółowość) ocenianego dokumentu planistycznego, a także charakter (uwarunkowania środowiskowe) i sposób zagospodarowania przedmiotowego terenu należy stwierdzić, że miejscowy plan jest związany przede wszystkim z sektorami jakimi są: gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane, a w tym również z sektorami obejmującymi budownictwo i infrastrukturę i inne.

Zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego opracowanymi przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie w granicach przedmiotowego terenu nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Obszar objęty projektem MPZP zlokalizowany jest także poza obszarami osuwisk.

Do głównych zagrożeń przedmiotowego terenu w kontekście zmian klimatycznych należą: intensyfikacja miejskiej wyspy ciepła, silne ulewy powodujące podtopienia oraz susze sprzyjające deficytowi wody w miastach.

Generalnie realizacja ocenianego planu może się przyczynić do intensyfikacji (rozszerzenia zjawiska) miejskiej wyspy ciepła. Planowany rozwój zabudowy obejmuje w tereny zabudowy jednorodzinnej, wielorodzinnej i usługowej, dla których przyjęto wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej od 5 do 40%, przy czym najniższe wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej obowiązują dla terenów usługowych (5-20%), natomiast dla zabudowy mieszkaniowej jedno- i wielorodzinnej są wysokie i wynoszą 35-40%. W związku z powyższym występowanie zjawiska „miejskiej wyspy ciepła” będzie na przedmiotowym terenie ograniczane i nie przewiduje się jego znaczącej intensyfikacji.

Ogólnie rzecz ujmując ustalenia miejscowego planu wpisują się przede wszystkim w realizację następujących kierunków działań określonych SPA 2020: 1.3 i 1.5 w zakresie celu nr 1 oraz 4.2 w celu nr 4.

Do ustaleń planu realizujących założenia powyższych celów i kierunków należą między innymi:

- rozproszczenie ciepła poprzez rozbudowę istniejącego systemu sieci ciepłowniczych (kierunek 1.3 i 4.2),
- dopuszczenie indywidualnych lub grupowych systemów grzewczych, w tym systemów z zastosowaniem odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW (kierunek 1.3 i 4.2),
- obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji miejskiej (kierunek 4.2),
- wprowadzenie dla terenów zabudowy minimalnego procenta terenów biologicznie czynnych wynoszącego od 5 do 85% oraz utrzymanie terenów zieleni, w tym zieleni izolacyjnej i osiedlowej (kierunek 4.2).

Wskazane powyżej zapisy sprzyjają również innym kierunkom działań służącym adaptacji do zmian klimatu.

9. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w odniesieniu do *Uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*

Uchwała Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (tzw. uchwała antysmogowa) wprowadza zakazy i ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych. Celem tych zakazów i ograniczeń jest zapobieżenie negatywnemu wpływowi na zdrowie ludzi i środowisko w granicach administracyjnych województwa śląskiego. Uchwała określa, jakie wymagania muszą spełniać instalacje, w których spalane są paliwa stałe oraz wymienia paliwa, których stosowanie jest zakazane.

Przedstawiony do oceny projekt dokumentu zawiera zapisy z zakresu ochrony powietrza, poprzez ograniczenie emisji pyłu PM10 związanej z wytwarzaniem energii cieplnej oraz z procesami inwestycyjnymi w budownictwie, gospodarce komunalnej, poprzez zwiększenie zasięgu terenów objętych zorganizowanym systemem ciepłowniczym zasilanym z centralnych źródeł i dopuszczenie stosowania odnawialnych źródeł energii o mocy nieprzekraczającej 100 kW.

Uznać należy, że projekt planu nie stoi w sprzeczności z zakazami i ograniczeniami zawartymi w *Uchwale Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*.

10. Przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym bezpośrednie, wtórne i skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

Jak wykazano w powyższych rozdziałach niniejszej prognozy na terenie objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ani w jego sąsiedztwie nie występują obszarowe formy ochrony przyrody, w tym obszary sieci Natura 2000. Najbliższe obszary Natura 2000 to: specjalny obszar ochrony siedlisk Lipienniki w Dąbrowie Górniczej (6,3 km na północ od granic obszaru opracowania) i specjalny obszar ochrony siedlisk Torfowisko Sosnowiec-Bory (6,3 km na południowy wschód od granic obszaru opracowania.. Ze względu na lokalny zasięg oddziaływań związanych z realizacją ustaleń ocenianego MPZP nie prognozuje się ich wpływu na wymieniony wyżej obszar natura 2000, w tym na jego integralność i cel ochrony.

10.1. Oddziaływania rozwiązań planu na środowisko: bezpośrednio i pośrednie, średnio i długo terminowe, stałe i chwilowe, wtórne i skumulowane

Oceniany projekt planu przewiduje zasadniczo utrzymanie istniejącego zagospodarowania terenu, a także ustala rozwój zabudowy kosztem terenów biologicznie czynnych, w tym częściowo obszarów zajmowanych przez zieleń wysoką.

Aktualnie w obszarze planu występuje generalnie stałe oddziaływanie istniejącego zagospodarowania na środowisko, związane między innymi z emisją zanieczyszczeń atmosferycznych ze źródeł komunikacyjnych i przydomowych palenisk, emisją hałasu do otoczenia oraz dokonany, nieodwracalnym przekształceniem powierzchni terenu. Realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie związana głównie z utrzymaniem i pogłębieniem się oddziaływań już tu występujących.

Oddziaływanie krótkotrwałe polegać będzie między innymi emisji hałasu oraz zanieczyszczeń do powietrza (których źródłem będą maszyny i urządzenia budowlane) podczas etapu budowy. Oddziaływania te będą miały charakter chwilowy, bo związane będą z realizacją poszczególnych zadań założonych w planie, tj. ograniczony do czasu realizacji poszczególnych inwestycji.

Oddziaływanie trwałe będzie polegało przede wszystkim na przekształceniu powierzchni ziemi, spowodowanym na przykład pracami niwelacyjnymi oraz zajęciem terenu przez infrastrukturę. Wprowadzanie pozaprzyrodniczych form zagospodarowania będzie związane z zajęciem powierzchni biologicznie czynnych i usunięciem porastającej jej roślinności. Lokalnie realizacja ustaleń planu będzie się wiązać z koniecznością wycinku zieleni wysokiej. Wraz zajęciem terenów biologicznie czynnych, potencjalnie zamieszkująca je fauna zostanie wyparta na tereny przyległe.

Aktualnie istniejące w rejonie obszaru opracowania ciągi komunikacyjne, oddziałują na tereny przyległe, między innymi w zakresie emisji hałasu. Nieuniknione jest to, że opisane wyżej oddziaływania będą się w mniejszym lub większym stopniu kumulować w środowisku. Opisane wpływy zarówno na etapie budowy, jak i eksploatacji będą ograniczane zapisami planu, a także przepisami zawartymi w obowiązującym prawodawstwie.

Generalnie można stwierdzić, iż realizacja miejscowego planu przy zachowaniu ograniczeń wpływu na środowisko wynikających z jego ustaleń oraz przepisów odrębnych nie spowoduje poważnych zagrożeń dla środowiska.

Tab. 2. Charakterystyka typów oddziaływań

Typ oddziaływań	Etap budowy	Etap eksploatacji
bezpośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost poziomu hałasu związanego z pracami budowlanymi przy tworzeniu nowych obiektów kubaturowych - pylenie z powierzchni odkrytych miejsc składowych materiałów sypkich i obiektów w budowie - zanieczyszczenie powietrza spalinami pochodzącymi z maszyn pracujących na budowach - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej i wycinka zieleni wysokiej (drzew i krzewów) 	<ul style="list-style-type: none"> - wzrost emisji hałasu komunikacyjnego - przekształcenie powierzchni ziemi w ramach prowadzenia niwelacji pod planowane zagospodarowanie
pośrednie	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują brak znaczących oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - intensyfikacja ruchu pojazdów
wtórne	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują brak znaczących oddziaływań 	<ul style="list-style-type: none"> - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej infrastruktury
skumulowane	<ul style="list-style-type: none"> - krótkotrwała kumulacja hałasu pochodzącego z prac budowlanych oraz hałasu komunikacyjnego - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych (zielonych) 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiana jakości powietrza w wyniku nakładania się emisji z poszczególnych emitorów - kumulacja hałasu komunikacyjnego
krótkoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> - nie występują brak znaczących oddziaływań
długoterminowe	<ul style="list-style-type: none"> - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej - zmniejszenie powierzchni zadrzewionych 	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany morfologii terenu (lokalnych warunków krajobrazowych) związane z powstawaniem nowych zabudowań - dalsza synantropizacja szaty roślinnej w rejonie utworzonej infrastruktury;
stałe	<ul style="list-style-type: none"> - zmiany ukształtowania powierzchni terenu - zmiana lokalnego krajobrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalne zmiany mikroklimatu - zwiększenie powierzchni terenów utwardzonych
chwilowe	<ul style="list-style-type: none"> - hałas budowlany - zanieczyszczenie powietrza związane z pracami budowlanymi - powstawanie odpadów budowlanych 	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie natężenia ruchu komunikacyjnego

11. Stan środowiska na obszarach objętych znaczącym oddziaływaniem

Teren objęty planem jest zurbanizowany i większą jego część stanowią obecnie tereny już zagospodarowane (zabudowane). Środowisko na omawianym terenie na skutek wieloletniej działalności człowieka zostało tak znacząco przekształcone, że praktycznie niemożliwy jest jego powrót do stanu pierwotnego. Fauna i flora są tutaj aktualnie reprezentowane głównie przez gatunki zsynantropizowane przystosowane do warunków antropopresji panującej w środowisku miejskim, a występujące tu siedliska przyrodnicze mają przede wszystkim charakter antropogeniczny. Z tego względu omawiany teren nie prezentuje szczególnych wartości przyrodniczych.

Mając na względzie obecny stan środowiska przyrodniczego przedmiotowego terenu oraz jego przekształcenie antropogeniczne, jak również uwzględniając ograniczenia uwzględnione w zapisach planu oraz przepisach odrębnych, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu MPZP w granicach przedmiotowego terenu nie będzie związana ze znaczącym oddziaływaniem na środowisko przyrodnicze.

12. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest w odległości ok. 60 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie realizacji zmian miejscowego planu będzie potencjalnie związane z lokalną niwelacją terenu, zajmowaniem powierzchni biologicznie czynnych oraz emisją hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu, będą miały charakter lokalny. Z tego względu przyjąć należy, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

13. Obszary problemowe

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny w znacznej części już zainwestowane, a przeznaczenia przyjęte w planie polegają w większości na utrzymaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania. W związku z powyższym można stwierdzić, iż potencjalne oddziaływania związane z realizacją ustaleń planu na obszarze opracowania już występują. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w przedstawionym do ocenie projekcie MPZP oraz istniejących w jego granicach uwarunkowań środowiskowych nie wyznaczono obszarów problemowych.

. Za potencjalnie problemowe uznać należy obszary w zasięgu płytkiej eksploatacji z występującymi tu zlikwidowanymi szybami pogórnictwa i fragmentem zlikwidowanej upadkowej. Częściowo istnieje tu funkcjonująca zabudowa, planowane są też nowe obszary zabudowy. Tereny płytkiej eksploatacji górniczej nie są korzystne dla wprowadzania zabudowy ze względów technicznych. Ewentualna realizacja zabudowy na takich obszarach powinna zostać poprzedzona wykonaniem stosownych badań podłoża zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, w celu określenia możliwości realizacji obiektów budowlanych, warunków ich posadowienia i konieczności

zastosowania ewentualnych zabezpieczeń. Zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji obejmuje niewielkie przestrzenie w północnej części terenu opracowania. Inwestycje na tym terenie są możliwe, wymagają jednak uwzględnienia panujących tu warunków.

W przypadku wprowadzania nowych terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynne, często problemem jest znalezienie równowagi (kompromisu) pomiędzy presją zajmowania pod zabudowę kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację, a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur ekologicznych.

Do istniejących i potencjalnych problemów w obszarze objętym projektem planu należy oddziaływanie akustyczne głównych ciągów komunikacyjnych, jakimi w odniesieniu do terenu opracowania jest przede wszystkim al. Zagłębia Dąbrowskiego i ul. Braci Mieroszewskich.

Aktualnie, zgodnie z mapą akustyczną Sosnowca, na terenie objętym projektem planu nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego. Projekt MPZP przewiduje utrzymanie istniejących dróg, rozwój zabudowy będzie natomiast nieznaczny, w związku z czym w granicach opracowania nie przewiduje się znaczącego wzrostu ruchu drogowego i związanego z nim hałasu. Obecnie największe ciągi komunikacyjne w tym rejonie znajdują się poza granicami opracowania (al. Zagłębie Dąbrowskiego, ul. Braci Mieroszewskich). Nie planuje się wprowadzania nowej zabudowy chronionej akustycznie w bezpośrednim sąsiedztwie tych dróg, a także zachowuje się pas zieleni izolacyjnej wzdłuż al. Zagłębia Dąbrowskiego.

Rozwój infrastruktury drogowej oraz wprowadzanie zabudowy na tereny biologicznie czynne ograniczy w pewnym stopniu lokalne szlaki migracji. Warto jednak podkreślić, iż ze względu na zagospodarowanie terenu objętego planem oraz obszarów z nim sąsiadujących, teren w nikłym stopniu pełni funkcje korytarzowe

14. Rozwiązania mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W ocenianym planie zagospodarowania przestrzennego wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko. Zostały one opisane poniżej.

Ochrona powietrza atmosferycznego

W zakresie ochrony powietrza w projekcie MPZP zakazuje się stosowania materiałów pyłących (np. żużli energetycznych) do utwardzania docelowych (trwałych) nawierzchni dróg i miejsc parkingowych.

Ochronie powietrza służą także zapisy, o rozbudowie istniejącego systemu ciepłowniczego, wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, a w pewnym stopniu zachowanie terenów zieleni izolacyjnej.

Ochrona środowiska gruntowo-wodnego

Zgodnie z zapisami przedstawionego do oceny dokumentu zakazuje się prowadzenia gospodarki ściekowej w sposób mogący spowodować przekroczenie dopuszczalnego poziomu parametrów, określających stan jakości wód powierzchniowych i podziemnych. Ustala się także obowiązek docelowego odprowadzania ścieków do systemu kanalizacji miejskiej, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu gospodarki ściekowej. W związku z powyższym należy przyjąć, że realizacja ustaleń planu nie przyczyni się do pogorszenia się stanu wód powierzchniowych i podziemnych.

Ochrona przed nadmiernym hałasem i promieniowaniem niejonizującym

W projekcie MPZP wprowadzono następujące zapisy w zakresie ochrony przed hałasem:

1. Obowiązek uwzględnienia dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, to jest:

a) dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej **MW** przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej,

b) dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej i usług podstawowych MN, MNn, MN,U przyjmuje się jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej,

c) dla terenu zabudowy usługowej - usług publicznych **UP** jak dla terenów związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży;

Ponadto wyznacza się tereny zieleni izolacyjnej. Rolą takiego typu zieleni jest łagodzenie uciążliwości powodowanych przez drogi lub zabudowę (powodujące hałas, zanieczyszczenia powietrza i degradujące krajobraz).

W zakresie ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych w projekcie planu ustala się obowiązek uwzględniania dopuszczalnych wartości parametrów fizycznych dla miejsc dostępnych dla ludności, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.

Ze względu na lokalizację i charakter ustaleń przedstawionego do oceny projektu MPZP nie prognozuje się jakiegokolwiek wpływu realizacji jego zapisów na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000.

15. Propozycje rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego

Przedstawiony do oceny projekt MPZP w większości utrzymuje już istniejące zagospodarowanie. Zgodnie z ustaleniami planu przewiduje się także rozwój zabudowy, głównie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zabudowy usługowej, co odbywać się będzie kosztem terenów biologicznie czynnych. Lokalnie, na skutek realizacji wprowadzanych w dokumencie zmian przeznaczeń terenów, będą zajmowane powierzchnie pokryte zielenią wysoką.

W projekcie wprowadzono szereg zapisów ograniczających wpływ na poszczególne komponenty środowiska.

W przypadku konieczności zajęcia obszarów stanowiących siedliska gatunków chronionych, które na przedmiotowym terenie reprezentują głównie ptaki, planując prace należy uwzględnić biologię tych gatunków, m.in. ich cykle życiowe. Wskazane jest np. wyznaczanie wycinki zieleni wysokiej tak, aby wypadła ona poza okresem rozrodczym ptaków. Prace należałoby poprzedzić wizją terenową umożliwiającą zlokalizowanie gniazd oraz budek lęgowych. Występujące ewentualnie na przedmiotowym terenie starsze i dziuplaste drzewa należałoby również skontrolować pod kątem występowania nietoperzy i innych chronionych gatunków.

Generalnie w obszarze objętym projektem MPZP wycinkę zieleni wysokiej należałoby ograniczyć do potrzebnego minimum.

Ze względu na fakt, iż teren objęty przedstawionym do oceny projektem MPZP jest już w znacznym stopniu zagospodarowany i zabudowany propozycje rozwiązań alternatywnych są ograniczone. Celem lepszego wykorzystania terenu i tworzenia nowych terenów inwestycyjnych rozważyć można likwidację pasa zieleni izolacyjnej wzdłuż zachodniej granicy terenu opracowania. Nie ma on wielkiego znaczenia przyrodniczego, pełni jednak istotnie funkcje względem zabudowy chronionej akustycznie (zabudowa mieszkaniowa). Z uwagi na liczne i ważne funkcje pełnione przez zieleni izolacyjną, przyjęte rozwiązanie, polegające na jej pozostawieniu w stanie istniejącym.

16. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko została opracowana w celu określenia wpływu na środowisko planowanego sposobu zagospodarowania terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru „Zagórze-Zachód”.

Teren objęty projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) położony jest w północnej części miasta Sosnowiec, w dzielnicy Zagórze.

Obszar opracowania zajmuje powierzchnię 48,65 ha. Jego północno fragment położony jest nieopodal granicy Sosnowca z Dąbrową Górnica.

Granice terenu planu wyznaczają:

- od północy – zjazd z Al. Zagłębia Dąbrowskiego do ul. Braci Mieroszewskich,
- od wschodu – ul. Braci Mieroszewskich i ul. Piękna,
- od południa – ul. Jana Długosza,
- od zachodu – Al. Zagłębia Dąbrowskiego.

Aktualnie teren prognozy objęty jest częściowo obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. Należą do nich następujące dokumenty planistyczne:

- MPZP przyjęty *Uchwałą Nr 649/XLVIII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla 36 obszarów o numerach: 1, 8, 9, 11, 15b, 16, 17, 18, 25, 26, 30, 31, 32, 34, 35, 39, 41, 42 i 46, 43, 44, 49, 50, 51, 54, 55, 56, 57 i 57a, 58, 61, 64, 65, 69, 70 oraz 68, 68', 68", w granicach miasta Sosnowca (fragment północnej części terenu opracowania),*
- MPZP przyjęty *Uchwałą Nr 233/XIX/2003 w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla terenu obejmującego obszar „Środula-Północ” (część terenów przy zachodniej granicy terenu opracowania),*
- MPZP przyjęty *Uchwałą Nr 459/XXXVI/2016 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 27 października 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Sosnowca dla obszaru w rejonie skrzyżowania DK-94 i ul. Jana Długosza (południowo-zachodnia część terenu opracowania).*

W projekcie przedstawionego do oceny projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ustalono następujące przeznaczenia terenów:

- MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- MNn - tereny zabudowy mieszkaniowej niskiej intensywności;
- MW – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- MN,U - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej;
- U – tereny zabudowy usługowej;
- UP – tereny zabudowy usługowej – usług publicznych;
- US – tereny zabudowy usługowej – usług sportu;

- KP – tereny parkingów i garaży;
- ZI – tereny zieleni izolacyjnej;
- ZI/KP – tereny zieleni izolacyjnej i parkingów;
- ZP – tereny zieleni urządzonej;
- KP-GP,Sk – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego i skrzyżowania;
- KP-GP – tereny dróg publicznych – głównych ruchu przyspieszonego;
- KD-Z – tereny dróg publicznych – klasy zbiorczej;
- KD-L – tereny dróg publicznych – klasy lokalnej;
- KD-D – tereny dróg publicznych – klasy dojazdowej;
- KD-W – tereny dróg wewnętrznych

Jako że w stanie istniejącym teren jest w znacznej mierze zabudowany, opiniowany projekt w większości utrzymuje istniejące zagospodarowanie terenu. Podobnie nie wprowadza znaczących zmian w zagospodarowaniu wynikającym z obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zmiany stanu planistycznego w obrębie MOSiRu i stadionu piłkarskiego w większości pozwalają na ciągłość istniejącego zagospodarowania – zgodnie z uchwałą *Nr 649/XLVIII/03 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 26 marca 1998 r.* obszar ten dotychczas przeznaczony był na tereny sportu, rekreacji, oświaty i kultury, które to przeznaczenie utrzymano w obrębie stadionu piłkarskiego, na terenach zabudowy MOSiR wprowadzono przeznaczenie terenów usługowych, natomiast na terenie, gdzie znajdują się budynki mieszkaniowe wielorodzinne wprowadzono przeznaczenie na zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Choć więc projekt planu wprowadza zmiany w przeznaczeniu terenu, służą one raczej zachowaniu istniejącego zagospodarowania. Również wprowadzone przeznaczenia na tereny dróg zachowują istniejące zagospodarowanie w postaci funkcjonującej tu sieci dróg. Wyjątkiem jest część zachodnia obszaru obowiązywania wspomnianego planu, gdzie na terenach obecnie użytkowanych w ograniczonym zakresie i pokrytych roślinnością wprowadzono przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej (EE.6U).

Jednostka EE.6U, a więc i także przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej obejmuje również fragment terenu dotychczas przeznaczony na tereny zieleni izolacyjnej i pokryty roślinnością. Pozostałą część pasa zieleni izolacyjnej przylegającej do Al. Zagłębia Dąbrowskiego planuje się zachować w dotychczasowym zagospodarowaniu i zgodnie z obowiązującym stanem planistycznym. Pasy zieleni izolacyjnej zostały jedynie zwężone nieco w części południowo-zachodniej, gdzie wprowadza się na terenach obecnie niezagospodarowanych, pokrytych roślinnością przeznaczenie na tereny zabudowy usługowej i mieszkaniowej jednorodzinnej.

W obrębie jednostek EE.39MN,U i EE.40MN planuje się dogęszczanie istniejącej zabudowy, przeznaczając na to część terenów biologicznie czynnych, pokrytych roślinnością, w tym roślinnością drzewiastą. Podobna sytuacja ma miejsce w części północnej, gdzie kosztem terenów niezagospodarowanych, pokrytych roślinnością dopuszcza się rozwój i dogęszczanie zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (EE.2MW).

Projekt planu zachowuje również najistotniejsze fragmenty terenów zieleni w obrębie planu. Oprócz wspomnianych terenów zieleni izolacyjnej przy zachodniej i północnej granicy terenu

opracowania zachowuje się teren zieleni parkowej w północnej części terenu opracowania (EE.5ZP) i zieleń osiedlową w obrębie jednostek EE.29MW, EE.32-33MW. Zieleń izolacyjna towarzysząca parkingom zachowana została również w obrębie jednostki EE.44ZI/KP.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizuje ustalenia zawarte w obowiązującym ustawodawstwie.

Zapisy planu wraz z ograniczeniami i dopuszczeniami nie stoją w sprzeczności z polityką rozwoju miasta przyjętą na szczeblu lokalnym i określoną w takich dokumentach jak:

1. Strategia rozwoju miasta Sosnowca do 2020 roku. Załącznik do uchwały nr 162/XII/07 Rady Miejskiej w Sosnowcu z dnia 24 maja 2007 roku.
2. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (przyjętego uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr V/26/2/20016 z dnia 29 sierpnia 2016 r.).
3. Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+" (przyjętej uchwałą Nr IV/38/2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 1 lipca 2013 r.).

Plan uwzględnia również założenia ochrony środowiska gruntowo-wodnego określonego na szczeblu ponadlokalnym.

Do wykonania prognozy zastosowano metodę analizy systemowej; opierającą się na tworzeniu modeli i stosowaniu hipotez jako podstawy rozważań. Podczas sporządzania niniejszej prognozy nie napotkano trudności lub luk informacyjnych, które uniemożliwiałyby identyfikację zagrożeń lub ocen oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Jakość poszczególnych elementów środowiska takich jak powietrze, wody powierzchniowe czy wody podziemne na terenie województwa śląskiego, jak również w granicach miasta Sosnowiec, podlega monitoringowi prowadzonemu m.in. przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Katowicach. Z uwagi na zakres planu, ujęte w nim zapisy z zakresu ochrony środowiska oraz charakter wprowadzanych przeznaczeń terenów, za wystarczający uznaje się wspomniany powyżej monitoring prowadzony przez WIOŚ w Katowicach.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski teren objęty niniejszą prognozą znajduje się w zasięgu: prowincji Wyżyny Polskie (34), podprowincji Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej (341), makroregionu Wyżyna Śląska (341.1), mezoregionu Wyżyna Katowicka (341.13).

W stanie obecnym teren jest w większości zabudowany, występują tu głównie tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i jednorodzinnej. Większe obszary biologicznie czynne występują wzdłuż zachodniej granicy terenu opracowania, gdzie pełnią funkcję zieleni izolacyjnej, chroniąc tereny w granicach opracowania przed oddziaływaniem akustycznym. Znaczna powierzchnia terenów zielonych występuje również w obrębie Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji oraz stadionu piłkarskiego, a także na krańcach północnych terenu opracowania. Terenom zielonym najczęściej towarzyszą zadrzewienia, stanowią one jednak siedliska wtórne, wykształcone na powierzchniach w przeszłości przekształconych.

Poza tym na terenie opracowania zieleń ma wybitnie antropogeniczny charakter, przyjmuje postać osiedlowej zieleni urządzonej oraz przydomowych ogrodów.

Ogólnie teren opracowania reprezentuje typowe obszary zurbanizowane. Teren objęty projektem miejscowego planu nie wyróżnia się szczególnymi walorami krajobrazowymi. W krajobrazie opisywanego terenu zdecydowanie wyróżnia się kompleks rekreacyjno-sportowy z boiskiem piłkarskim i budynkiem Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. Budynkom i infrastrukturze towarzyszą dość rozległe tereny zielone. Zadrzewienia ciągną się również wzdłuż al. Zagłębia Dąbrowskiego, przy zachodniej granicy terenu opracowania.

W istniejącej zabudowie wyróżnia się ponadto budynek szkoły podstawowej przy ul. Jagiełły 3, nie on jednak charakteru zabytkowego. W granicach opracowania brak obiektów zabytkowych.

W lokalnym krajobrazie dość duże znaczenie mają przebiegające tu większe ciągi drogowe, biegnące tuż za zachodnią i wschodnią granicą terenu opracowania: Al. Zagłębia Dąbrowskiego i ul. Braci Mieroszewskich.

W granicach terenu opracowania brak obiektów zabytkowych, w tym zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego oraz stanowisk archeologicznych.

Teren opracowania zlokalizowany jest poza granicami głównych zbiorników wód podziemnych. Najbliżej położony jest GZWP nr 329 „Zbiornik Bytom”, oddalony o ok. 0,7 km na południe od terenu opracowania.

Cały przedmiotowy teren znajduje się w zasięgu udokumentowanego złoża węgla kamiennego „Porąbka-Klimontów”, nie ustanowiono tu jednak żadnego obszaru i terenu górniczego, a złoża to nie jest obecnie eksploatowane.

W części północnej terenu opracowania występują ponadto obszary płytkiej eksploatacji, obecnie w znacznej mierze już zagospodarowane. W ich obrębie znajdują się też zlikwidowane szyby pogórnice.

Opisywany teren został w przeszłości silnie przekształcony. Najpierw swoje piętno odcisnęła tutaj działalność przemysłowa, następnie tereny były stopniowo zabudowywane. W wyniku tych procesów, pierwotna roślinność została z tego obszaru całkowicie usunięta. W granicach opracowania brak lasów, choć występują większe zadrzewienia, choć mają one ograniczony zasięg i często są izolowane lub mają charakter zieleni kształtowanej.

Zarówno kwerenda literatury, jak i analiza istniejących obecnie warunków środowiska wskazują, że w granicach obszaru objętego projektem planu nie występują współcześnie uwarunkowania sprzyjające występowaniu cennych elementów flory. Nie odnotowano tu stanowisk gatunków rzadkich i/lub zagrożonych wyginięciem roślin.

Biorąc pod uwagę istniejące aktualnie w granicach opracowania uwarunkowania ekologiczne można stwierdzić, że fauna przedmiotowego terenu reprezentowana jest głównie przez gatunki zsynantropizowane, występujące powszechnie na obszarach zurbanizowanych. Do chronionych gatunków zwierząt występujących lub potencjalnie występujących na charakteryzowanym obszarze zaliczają się przede wszystkim ptaki. Zdecydowana większość lokalnej awifauny objęta jest ścisłą ochroną gatunkową. Chronione częściowo są: gołąb miejski, kawka i sroka. Siedliska sprzyjające przynajmniej czasowemu bytowaniu w granicach opracowania znajdować mogą także inne chronione, choć dość często spotykane na terenach miast ssaki, takie jak wiewiórki pospolite i jeże, a spośród bezkręgowców np. trzmiele *Bombus* spp. i ślimak winniczek *Helix pomatia*.

W granicach terenu objętego projektem planu nie wyznaczono szlaków migracji ssaków kopytnych i drapieżnych czy ptaków. Nie występują tu również korytarze spójności obszarów chronionych wyznaczone na terenie całego województwa

W granicach terenu objętego planem występuje zabudowa chroniona akustycznie.

Na terenie objętym projektem planu nie występują obszarowe ani punktowe formy ochrony przyrody w rozumieniu *Ustawy o ochronie przyrody*.

Do najbliższych położonych obiektów chronionych należą 4 drzewa pomnikowe zlokalizowane w Parku Mieroszewskich, oddalonym od granicy opracowania o ok. 500 m.

Analiza ustaleń projektu planu pozwala stwierdzić, że wpisują się one w założenia *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* oraz *Uchwały Nr V/36/1/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa śląskiego ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw*.

Obszar objęty niniejszą prognozą zlokalizowany jest w odległości ok. 60 km od południowej granicy Państwa. Oddziaływanie realizacji zmian miejscowego planu będzie potencjalnie związane z lokalną niwelacją terenu, zajmowaniem powierzchni biologicznie czynnych oraz emisją hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych do powietrza. Wpływy tego typu, ograniczane dodatkowo zapisami planu, będą miały charakter lokalny. Z tego względu przyjęć należy, że realizacja ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie powodowała transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje tereny w znacznej części już zainwestowane, a przeznaczenia przyjęte w planie polegają w większości na utrzymaniu dotychczasowego sposobu zagospodarowania. W związku z powyższym można stwierdzić, iż potencjalne oddziaływania związane z realizacją ustaleń planu na obszarze opracowania już występują. Na podstawie analizy ustaleń zawartych w przedstawionym do oceny projekcie MPZP oraz istniejących w jego granicach uwarunkowań środowiskowych nie wyznaczono obszarów problemowych.

. Za potencjalnie problemowe uznać należy obszary w zasięgu płytkiej eksploatacji z występującymi tu zlikwidowanymi szybami pogórnymi i fragmentem zlikwidowanej upadowej. Częściowo istnieje tu funkcjonująca zabudowa, planowane są też nowe obszary zabudowy. Tereny płytkiej eksploatacji górniczej nie są korzystne dla wprowadzania zabudowy ze względów technicznych. Ewentualna realizacja zabudowy na takich obszarach powinna zostać poprzedzona wykonaniem stosownych badań podłoża zgodnie z obowiązującym ustawodawstwem, w celu określenia możliwości realizacji obiektów budowlanych, warunków ich posadowienia i konieczności zastosowania ewentualnych zabezpieczeń. Zasięg zakończonej płytkiej eksploatacji obejmuje niewielkie przestrzenie w północnej części terenu opracowania. Inwestycje na tym terenie są możliwe wymagają jednak uwzględnienia panujących tu warunków.

W przypadku wprowadzania nowych terenów zabudowy na obszarach biologicznie czynne, często problemem jest znalezienie równowagi (kompromisu) pomiędzy presją zajmowania pod

zabudowę kolejnych obszarów, atrakcyjnych ze względu na swoją lokalizację, a zachowaniem jak najkorzystniejszego stanu środowiska oraz utrzymania pełnej funkcji struktur ekologicznych.

Do istniejących i potencjalnych problemów w obszarze objętym projektem planu należy oddziaływanie akustyczne głównych ciągów komunikacyjnych, jakimi w odniesieniu do terenu opracowania jest przede wszystkim al. Zagłębia Dąbrowskiego i ul. Braci Mieroszewskich.

Aktualnie, zgodnie z mapą akustyczną Sosnowca, na terenie objętym projektem planu nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu drogowego. Projekt MPZP przewiduje utrzymanie istniejących dróg, rozwój zabudowy będzie natomiast nieznaczny, w związku z czym w granicach opracowania nie przewiduje się znaczącego wzrostu ruchu drogowego i związanego z nim hałasu. Obecnie największe ciągi komunikacyjne w tym rejonie znajdują się poza granicami opracowania (al. Zagłębie Dąbrowskiego, ul. Braci Mieroszewskich). Nie planuje się wprowadzania nowej zabudowy chronionej akustycznie w bezpośrednim sąsiedztwie tych dróg, a także zachowuje się pas zieleni izolacyjnej wzdłuż al. Zagłębia Dąbrowskiego.

Rozwój infrastruktury drogowej oraz wprowadzanie zabudowy na tereny biologicznie czynne ograniczy w pewnym stopniu lokalne szlaki migracji. Warto jednak podkreślić, iż ze względu na zagospodarowanie terenu objętego planem oraz obszarów z nim sąsiadujących, teren w nikłym stopniu pełni funkcje korytarzowe.